І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. No. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 21-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, NOVEMBER 21, 1974 Ч. 211. VOL. LXXXI.

ТАРАС ШПІКУЛА, ПОНАД СОРОК РОКІВ ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ УНС, ПРОВІДНИЙ СОЮЗОВИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПОМЕР У ЧИКАГО

У вівторок, 19-го листопада, з Чикаго наспіла пресумна вістка, що того дня рано там помер на 70-му році життя св. п. Тарас Шпікула, від понад сорок років головний радний Українського Народного Союзу, довголітній голова місцевої Ліги Американців Українського походження, провідний і активний член багатьох крайових і місцевих установ, один з найвидатніших і найбільш заслужених союзових та громадських і церковних діячів, осиротивши дружину Марію, дочку Богдану Мелодію та синів д-ра Тараса Володимира і Мирона Віктора, як і ближчу та дальшу родину і велику союзово-українську Громаду, для якої все своє життя найбільш віддано і з посвятою трудився.

Панахиди і парастаси за спокій душі Покійного будуть відправлені в четвер і п'ятницю, 21 і 22-го листопада в похоронному заведенні Музиків а похорон відбудеться в суботу, 23-го листопада о год. 9-ій рано із згаданого похоронного заведення Музиків до катедрального храму св. Миколая і опісля на цвинтар св. Миколая. Похоронами займаються Родина та окремий Комітет з представників Окружного Комітету УНСоюзу, Дирекції Дому Відділів УНС, Уряду 221-го Відділу УНС та Ліги Американців Українського Походження.

Життєписні дані св. п. Тараса Шпікули будуть надруковані в черговому виданні „Свободи".

СТАН ЗДОРОВ'Я СТЕФИ ШАБАТУРИ ТА ІРИНИ КАЛИНЕЦЬ ЗАГРОЗЛИВИЙ, „ВОНИ ПЕРЕД СМЕРТЮ", ІНФОРМУЄ СИЛЬВА ЗАЛЬМАНСОН

Філядельфія. — При нагоді перебування тут 17 листопада недавнього довголітнього в'язня совєтських тюрм і концтаборів Сильви Зальмансон, з нею зустрілися члени місцевого Комітету Оборони Валентина Мороза. Сильва Зальмансон розповіла їм, що вона якийсь час находилася у концтаборі разом з українськими в'язнями Стефою Шабатурою та Іриною Калинець. Стан здоров'я Шабатури і Калинець погіршився до такого ступеня, що вони фактично напередодні смерти. Сильва Зальмансон апелювала до українців у вільному світі активно виступати в обороні в'язнів-українців у совєтських концтаборах. Вона навіть висловила здивування і обурення, що роблені всі заходи і акції українців в ЗСА є відносно незначні і що акцію треба набагато змінити, щоб рятувати життя в'язнів.

Стефа Шабатура

Ірина Калинець

Одержавши ці інформації, філядельфійський відділ Комітету Оборони Валентина Мороза опрацював з ініціятиви своїх членів Уляни Мазуркевич та Віри Лащик план висилки листів на окремі адреси в'язнів у таборах в Мордовії. Крім того, від імени Комітету будуть вислані телеграми на адресу президента Форда ще цієї суботи до Владивостоку, напередодні його зустрічі з Леонідом Брежнєвим. У цих листах буде апель до Президента інтервеніювати в справі В. Мороза у генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва.

Комітет звернувся одночасно з закликом до всіх українців у Філядельфії якнайактивніше включитися в цю акцію і дати максимальну моральну і матеріяльну підтримку діяльності філядельфійського відділу, а також Комітету у Вашингтоні. Коли б хтось з громадян хотів вислати відповідну телеграму до президента Форда до Владивостоку, то це треба зробити негайно, а не пізніше в суботу 23 листопада.

САХАРОВ ЗАКЛИКАЄ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА І ЛЕОНІДА БРЕЖНЄВА МАТИ НА УВАЗІ ДОЛЮ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

В середу, 20-го листопада, американські і міжнародні пресові агенції подали коротку вістку, що академік Андрей Сахаров, який очолює рух оборони людських прав в Совєтському Союзі, передав закордонним кореспондентам у Москві текст свого відкритого листа до президента Джералда Форда і совєтського партійного верховода Леоніда Брежнєва, закликаючи їх, щоб вони при нагоді своєї недалекої вже зустрічі у Владивостоці мали на увазі долю політичних в'язнів. Д-р Сахаров у своєму листі стверджує, що в Совєтському Союзі почалася нова хвиля політичних арештів і переслідувань. В листі д-р Сахаров вимагає амнестії для політичних в'язнів та направи настирних відносин в совєтських тюрмах і концентраційних таборах — згадується в поздоміненні пресових агенцій, але не подасться повного тексту листа.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

144

„ВАЛЕНТИН МОРОЗ: ВІН ГИНЕ У СОВЄТСЬКІЙ ТЮРМІ ЗА ТЕ, ЩО СТАВИВ ПИТАННЯ", ПИШЕ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ

Детройт. — Місцева газета „Сандей Детройт Ньюз" з 17 листопада опублікувала велику статтю свого редакційного співробітника Дейвида Гріна, який відзначає, що „Валентин Мороз вмирає. Якоюсь мірою вину за це несе Алєксандер Солженіцин. Мороз — є ніхто, а тільки учитель географії та історії і він голодує до смерти у російській горезвісній Владимірській тюрмі між кримінально божевільними за це тільки що, наприклад, у Детройті вважалося б за не більший гріх від написання листа до редактора „Ньюз". Але через те, що увага Заходу, коли йдеться про совєтських ув'язнених інтелектуалістів, притупилася у зв'язку з вигнанням історика „Архіпелагу ГУЛагу" Алєксандра Солженіцина, на інше не звертається більше уваги. Все таки мільйони українців й інших у вільному світі продовжують цікавитися і виявляють затривожения".

Автор статті в дальшому докладніше інформує про самого Валентина Мороза, з'ясовуючи фактичні причини його арешту і засуду та подаючи дані про рішення Мороза розпочати голодний страйк. Дейвид Грін розповідає також про останні відвідини в тюрмі 5 листопада Раїси Мороз, десятилітнього сина і старенького батька. Він пише, що КГБ дозволило родині на зустріч з Морозом при передумові, що вони умовлять його припинити голодівку і покаятися.

„Події зробили з Мороза героя, символ. У совєтських тюрмах є сотні українців, чехів, жидів, литовців, латвійців, мадярів й інших інтелектуалістів... Події так уже укладаються, що Мороз звільнений, чи ні, — помре. Кремль не мусить прислухатися до протестів світу і додержуватися постанов Конвенції про основні права людини, яку він зобов'язався перестерігати. Майстерне потягнення з виданленням з СССР, замість ув'язнення, чи екзекуції Солженіцина, у значній мірі відвернуло увагу від інших, „малих" дисидентів. Але все таки, навіть тоді, коли совєтське прохарчування покращає з додатком західних харчових продуктів, а совєтська промисловість — з додатком технологічного знання, у світі буде принаймні ще кілька мільйонів людей, які не забудуть Валентина Мороза. Жителі Детройту співучастили у голодовому протесті перед совєтською амбасадою у Вашингтоні в серпні, щоб привернути увагу до долі Мороза; жителі Віндзору перед двома тижнями пікетували російську танцювальну групу у Клері авдиторії; фота Мороза і гасла прикрашують листи висилані торонтськими українцями. Губернатор Міллікен цього місяця писав до совєтського амбасадора Анатоля Ф. Добриніна, щоб „довідатись з гуманітарних мотивів... про стан здоров'я Валентина Мороза і передати побажання від себе особисто і співгромадян Мічиґену, щоб цей великий вчений дістав змогу відкрито себе оборонити".

Автор статті не вірить в те, що „Москва послухає. Але з точки зору вільного світу, його (Мороза) смерть буде мартирологією, яка у свою чергу змілноважить недовір'я до совєтів, та одночасно рішення не забути" Валентина Мороза.

ПІД ЗНАКОМ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА: ВАНКУВЕРСЬКА ГРОМАДА ВЛАШТУВАЛА І ВИГРАЛА МИСТЕЦЬКИЙ „ДВОБІЙ"

Ванкувер, Канада. — Місцеві Відділи Комітету Українців Канади і Комітету Оборони Валентина Мороза інформують про оригінальний мистецький „двобій", що його тут влаштовано і виграно під знаком тортурованого у Владимірській тюрмі біля Москви Валентина Мороза. „Двобій" влаштовано між еміграційним українським співаком Михайлом Мінським та підсовєтським співаком Дмитром Гнатюком, який разом із зіркою Київського театру опери і балету Євгенією Мірошниченко відбув концертове турне по Канаді. Зорганізована українська громада в Канаді зайняла негативне становище до виступів київських артистів, вважаючи, що вони були вислані режимом на те — як сказано в повідомленні — щоб погасити полум'я протестів, що їх викликало знущання совєтських режимників над Валентином Морозом, Леонідом Плющем та багатьма іншими українськими інтелектуалістами і культурними діячами. Таке саме становище зайняла зорганізована українська громада в ЗСА у відношенні до концертового турне іншої зірки Київського театру — Белли Руденко.

„Двобій" у Ванкувері відбувся в неділю, 11 листопада. Коли стало відомо, що в тому дні відбудеться у Ванкувері концерт Гнатюка і Мірошниченко, місцеві Відділи КУК та Комітету Оборони Валентина Мороза вирішили зорганізувати на той сам вечір Свято 60-ліття вимаршу Українських Січових Стрільців, Листопадового Зриву та Дня Солідарности з нескореною Україною. Як „контра" Гнатюкові, запросили на виступ нашого еміграційного співака Михайла Мінського, на що він радо погодився без матеріяльної винагороди.

Для проведення такого ідеологічного „двобою" був покликаний спеціяльний Комітет з представників усіх організацій міста Ванкувеpу та околиць. Була змобілізована більшість активного громадянства, зокрема молодь, яка виявила найбільш жваву діяльність, радіопрограма під керівництвом пані Е. Остапчук.

Згаданий Комітет звернувся також до Централі Комітету Оборони Валентина Мороза з проханням вислати на цей вечір спеціяльного промовця. Централя Комітету прислала адвоката Петра Саварина з Едмонтону.

Головною атракцією цього „двобою" був виступ нашого найбільш популярного співака Михайла Мінського, про якого в своїй блискучій промові П. Саварин сказав... „йти на їхній концерт (Мірошниченко і Гнатюка) сьогодні, коли Мороз вмирає з голоду, коли тисячі українських патріотів вмирають чи терплять, коли ціла Україна страждає, ніяк не на місці! Я повірив би в їхню місію, коли б вони в першу чергу заспівали тим 10-ти мільйонам українців

(Закінчення на стор. 6-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В ГЕМСТЕД

Гемстед, Н.Й. — 42-й Відділ ООЧСУ в Гемстед, Н.Й. повідомляє, що в неділю, 24-го листопада ц.р. о год. 3:30 по полудні в залі Українського Парафіяльного Центру — 226 Юнійондейл евеню в Юнійондейл, Н.Й., відбудеться Святочна Академія, присвячена борцям за волю України. В програмі візьмуть участь: Мирон Мицьо (кол. старшина УПА, довголітній в'язень концтаборів Сибіру) — святочна доповідь; Хор при українській католицькій церкві св. Володимира в Гемстеді — диригент С. Марусевич; Школа бандуристів при 42-му Відділі ООЧСУ під диригентурою о. С. Кіндзерявого - Пастухова; молодь Школи Українознавства; Катруся Мицьо — рецитація.

ЗУСТРІЧ УСС-ІВ З ГРОМАДЯНСТВОМ

Пассейк, Н.Дж. — 70-й Відділ Союзу Українок Америки в Пассейку, Н.Дж. повідомляє, що в суботу, 23-го листопада ц.р. о год. 6.30 вечором в Українській Централі, заля ч. 3, при 240 Гоп евеню в Пассейку, відбудеться зустріч УСС-ів з громадянством. В програмі зустрічі: відкриття — Леся Мочула, голова Відділу; спогади з часів „Великого Зриву" — пані: Ганна Ратич, Ольга Смородська; деклямації — Ляля Мартинюк, Марта Шраменко й Ірина Халупа; в'язанка стрілецьких пісень у виконанні сестер Борбич Оксани і Ірини при акомпаніяменті Анатолія Кардашинга.

РІЧНИЦЯ ЛИЦАРІВ БАЗАРУ

Філядельфія. — Представництво ВО УНРади в ЗСА інформує, що в неділю, 24-го листопада ц.р. о годині 12-ій дня в українській православній церкві св. Покрови (ріг 12 і Овклейн вул.) буде відправлена Панахида за полеглих Героїв Базару. О годині 1-ій, в залі Свято-покровської парафії з доповіддю про події, пов'язані з першим Зимовим походом, виступить гість зі Швайцарії, колишній секретар Центральної Ради і посол УНР в Римі проф. Михайло Михайлович Єреміїв.

ВИСТАВКА КАРТИН ЗЕНОВІЯ ОНИШКЕВИЧА

Філядельфія. — Галерія Християн Чорпіти — 6330 Н. 12-та вулиця у Філядельфії інформує, що виставка картин Зеновія Онишкевича буде відкрита в суботу, 23-го листопада ц.р. о год. 7-й вечора, і триватиме до 8-го грудня. Відвідувати виставку можна у годинах: суботи і неділі 1 - 8, в будні 2 - 9 вечором.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ІРИНИ ФЕДИНИШИН

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці повідомляє, що відкриття виставки образів Ірини Фединишин відбудеться в неділю, 24-го листопада ц.р. о год. 1-й по полудні в Галереї ОМУА — 149 Друга евеня в Ню Йорку. Виставка триватиме до 8-го грудня.

ЗОЯ КОГУТ ВИСТУПИТЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Заходом Організаційного Комітету під проводом ред. У. Любович відбудеться тут в неділю, 24 листопада, в 7 год. веч. у Нар. Домі вечір гумору і сатири нашої поетеси з Австралії, Зої Когут, „Зі серцем і перцем". Досі відбула вона вже 20 успішних виступів, починаючи від Лос Анджелесу, по цілій Канаді і Америці, та ще на сперед у собою 17 виступів, останній у Сан Франсиско. В суботу 23 листопада Зоя виступить в Ірвінгтоні, в Укр. Народнім Домі, 140 Проспект Аве, год. 7 веч., де вступне слово матиме ред. Любов Коленська. Вступне слово в Ню Йорку скаже ред. Уляна Любович.

ПРИКЛАДНИЙ ЖЕРТВОДАВЕЦЬ

Ню Йорк (ФКУ). — Відомий вже широкому загалові української громади д-р Євген Омельський — „меценат на рати", який, помимо свого пенсійного віку пішов знову до праці і свій заробіток призначив на Фонд Катедр Українознавства, дістав цими днями підвишку своєї платні, яку автоматично включає у свої пожертви на українські студії в Гарварді. ФКУ одержує тепер від нього кожного кварталу в році 1,500 долярів.

Совєти дозволили деяким мистцям-неконформістам виставити свої твори на державній виставці

Москва. — Для мистецьких кіл Москви несподіванкою був дозвіл урядових чинників для п'яти мистців-неконформістів взяти зі своїми творами участь у щорічній мистецькій московській виставці. Дозвіл дістали: Оскар Рубін, Владімір Немухін, Лідія Мастеркова, Дмитрій Плавінський і Отар Кандауров. Згідно з інформаціями з мистецьких неконформістських кіл, цей дозвіл має на меті поширити розкол між мистцями-неконформістами, а не є ніяким виявом полекш у совєтській культурній політиці. Такий погляд підтверджує факт, що дозвіл одержали тільки старші віком мистці-неконформісти, яких неконформізм є відносно поміркований. Одночасно продовжується натиск на молодих мистців-неконформістів. Останньо, наприклад, арештовано Ларису Пятницьку за нібито „хуліганство", бо вона не тримала свого пса на прив'язі.

Велика війна на Близькому Сході можлива — каже дослідчий інститут

Стокгольм. — Незалежний Інститут в Стокгольмі, що носить назву „Нафта і мир", не виключає можливости військової інтервенції великих держав на Близькому Сході у зв'язку з браком нафти і загальною господарською кризою, яка наступить через брак цього продукту в деяких, головно індустріяльних, країнах світу. Покищо, говориться в комунікаті Інституту, немає такої безпосередньої загрози і дипломатія не допускає такої можливости, але ситуація може кожного дня змінитися. Барометром в цьому відношенні є і залишається країни - продуценти нафти, які можуть перехилити справу в одну, або другу сторону.

Інститут, що його фінансує і піддержує шведський парлямент, виявляє, що в часі загального ембарга така криза і можливість інтервенції вже існували і про це знали деякі арабські країни, які погрожували навіть зірванням своїх рафінерій у випадку такої інтервенції.

Окружний Комітет Відділів УНС в Ню Йорку відбуде свої збори

Ню Йорк. — Управа Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Ню Йоркської Округи, яку очолює д-р Іван Фліс, інформує, що в п'ятницю, 6-го грудня 1974 р. о год. 7-й вечора в домівці „Дністер" (119 евеню „А") відбудуться організаційно-інформативні наради представників Відділів. До участи в нарадах запрошені є всі відділові урядовці і конвенційні делегати слідуючих Відділів: 4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 130, 138, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 210, 211, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 467, 485, і 492.

В нарадах візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу, які докладно зреферують поодинокі ділянки праці і відповідатимуть на питання присутніх членів.

В Пассейку відбулося віче в обороні Валентина Мороза

Пассейк, Н.Д. (пяк). — В неділю, 17-го листопада тут о год. 1-ій пополудні в Українській Централі відбулось віче в обороні Валентина Мороза. Раніше в обох українських церквах отці настоятелі з присутніми молилися за здоров'я і визволення В. Мороза. В українській католицькій церкві молитву проказувано по кожній Сл. Божій. — Віче відкрив голова місцевого УККА Р. Шраменко, а о. протопресвітер Форостій з церкви св. Вознесіння в Клифтоні провів молитву. Доповідь в англійській мові виголосив Євген Іванців з Вашингтону, яскраво насвітливши постать В. Мороза, як символ боротьби проти московської сатрапії, символ боротьби за волю України. Р. Шраменко прочитав резолюції. Телеграми до президента Форда і секретаря Кісінджера прочитала п. Оксана Соболта. Телеграми, в яких проситься президента Форда вставитися за В. Мороза, вислано до американської амбасади в Токіо.

Промовляла ще п. Оля Гнатейко, закликаючи оживити діяльність в обороні В. Мороза. Як виходило з промови голови Відділу УККА Р. Шраменка, цей Відділ постановив на більшу скалю розпочати дію в обороні В. Мороза. До повсякчасної дії закликав у своїй доповіді представник Комітету Оборони В. Мороза з Вашингтону, його співголова Євген Іванців. Слухаючи його доповідь, направду радо серце, що між нашою студіюючою молоддю маємо таких палких, відданих українській справі патріотів.

В результаті віча, яке закінчено співом „Не пора", вислано до Токіо для президента Форда дві збірні і 112 індивідуальних телеграм.

„Операція Кілгол розкрита"

Санта Барбара, Каліфорнія. — Журнал „Різон" з листопада цього року в огляді нових книжок опублікував більшу рецензію Джефрея Роджерса Гаммела на книжку Джуліюса Епстайна „Операція Кілгол". Ідеться тут про висвітлення однієї з найтрагічніших сторінок Другої світової війни, у якій активну участь приймали не большевицькі частини і КҐБ, і не гітлерівські Штурм Штаффель та Гестапо, а військові частини американські і британські, які насильно, згідно з умовою між СССР, ЗСА і Великобританією, видали большевикам десятки тисяч учасників протибольшевицької війни, які змагалися в рядах німецької армії за повалення комуністичної системи. В перший мірі потерпіли тоді козацькі частини і частини т. зв. власівців, а також невідоме по сьогодні точне число цивільних втікачів з СССР різних національностей, в тому й українців, яких видано большевикам в рямках т. зв. „Операції Кілгол".

По сьогодні американці і британці тримають засекречені дані про цю ганебну історію і авторові книжки, як пише рецензент, тільки частинно вдалося відхилити серпанок таємниці з того, що ділося у таборах Італії Австрії, Західної Німеччини і як перепроваджувано в життя план „Операції Кілгол". До речі, в книжці розкрито вперше ролю в цьому також і відомої УНРРА під керівництвом Герберта Лемена, а пізніше Фіорелі ЛяҐардії, організації допомоги, яка між іншим допомагала видавати поляків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс.. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велетень труду

Найкращі слова і найбільші похвали, що їх знає наша мова, можна б з найбільшим переконанням висловити для характеристики померлого в Чикаґо св. п. Тараса Шпікули, але з них усіх чи не найвлучніше характеризує його вдачу і все його життя власне поставлене в заголовку цієї короткої згадки окреслення: ВЕЛЕТЕНЬ ТРУДУ!

Приїхавши до Америки 18-літнім юнаком у 1922-му році, він уже дослівно наступного дня став членом Українського Народного Союзу, в якому десять років пізніше був обраний на головного радного і цей відповідальний пост займав до кінця свого життя. Його праці і його заслуг для УНС та всієї громади не перелічити б і навряд чи є між нами друга людина, яка йому в цьому відношенні дорівняла б. Немає бо ділянки нашого суспільного життя, в яку він не дав би свого замітного вкладу, не було жадної загальнокрайової чи місцевої акції, яку він не піддержав би своїм трудом і своєю пожертвою. І якщо про покійників часто говориться, як про незаступну втрату, то це до болю відповідає правді у відношенні до св. п. Тараса Шпікули. Своїм життям і своєю працею цей Велетень Труду запевнив собі між нами Вічную Пам'ять!

„Умове каліцтво"

Александер Солженіцин підняв не нову справу, але подав її у дещо інакшому насвітленні і, можливо, навіть з кращим хистом. Мова про згубний вплив совєтської тоталітарної системи на ментальність і психологію людей, на викривлювання їхньої духовости, втискання мислення у заздалегідь визначені рамки партійних догм і партійної філософії, на характер людини в загальному.

Типовим для кожної тоталітарної системи є те, що вона змагає до суцільного уодностайнення мислі, до перетворення мільйонів людей у „ґвинтики" державної машини, як це дуже яскраво відзначив Валентин Мороз, щоб в цей спосіб можна забезпечити за собою повну і безспірну контролю над усіма ділянками життя країни і суспільства, а навіть над приватним життям кожного громадянина. Тоталітарна система прагне до „ідеологічної гомоґенности", вона не терпить ні інтелектуального, ні суспільно - політичного, ні громадського плюралізму. Коли ж виявляються протилежні тенденції, тоді до слова приходять „дружинники", таємна і нетаємна поліція і міліція, закриті суди і „дисциплінарні трибунали" і всіх, хто зважується виломатися з раз визначеної системи, або зберегти „непошкодженим інтелект", з допомогою залякування, терору і врешті ув'язнювання, а то й фізичної ліквідації, втискають в рамки системи.

Наслідки такої політики — жахливі, бо у кінцевому ефекті суспільство перетворюється у збір психічно і морально зламаних одиниць, які вже не спроможні ані мати власної думки, ні ставити спротиву фальшеві, брехні, насиллю. Більше того, стероризований загал, „скалічілий умово", поповнює ряди попутчиків системи, її поплентачів і вислуговувачів, які можуть навіть „логічно і красномовно" захищати прилюдно позиції режиму й ідеологічні засади системи і партії, хоч в них не вірять і з них у вузькому колі навіть насміхаються.

Такий стан витворився не тільки на просторах СССР, — серед росіян і поневолених в СССР десятків народів, — але також серед народів - сателітів СССР. Нещодавно на сторінках польського паризького журналу „Культура" була опублікована стаття польського крайового автора, який пише про трагічні наслідки політики тоталітарної системи у „народній" Польщі, де стероризована інтеліґенція також пішла на послуги режиму і призабула про свою відповідальність та обов'язок супроти власного народу.

На щастя, навіть у цих умовах виростають одиниці й існують гурти людей, які мають відвагу стати на прю із системою і стати в обороні гідности людини і її права на вільний інтелектуальний розвиток. Свідоцтвом цього є дисидентський рух і рух опору в Україні, в радах якого опинилися надзвичайно цінні з погляду інтелектуального і морального одиниці. Перед собою вони мають важке завдання — боротьбу з „умовим каліцтвом" в умовах тоталітарної системи.

Л. Забіренко

ПОЛІТИКА, ПАТРІОТИЗМ І НАУКА

П о л і т и к а. Політика або політиканство далеко не втекли одне від одного. Великі політики виступають на політичну арену в імені держави, а політикани часто політикують за порожню торбу. Кожен з політиканів хотів би дати щось нове, а в дійсності вносить заколот, особливо в наш час, у народну спільноту. Людський розум не дуже охочий ходити простими дорогами й говорити правду, він любить криві стежки, які часто заводять у темний кут, з якого тяжко вийти на денне світло. Щось подібне діялося в цілій історії людського життя на цій землі; люди завжди видумають якогось дідька, а потім воюють проти нього.

До Першої світової війни Західня Европа змагала до науки й цивілізації, а Східня — воювала проти московського імперіялізму. Прийшов час, як про це пророкував геній слова Тарас Шевченко: „Настане суд! Заговорять і Дніпро, і гори, і потече сто ріками кров у синє море", і ця українська кров ще й до сьогодні тече...

Коли проф. М. Драгоманів був позбавлений професорства на Київському Університеті, і. подібно, як сьогоднішній А. Солженіцин, мусів виїхати до Швайцарії: в той час він кликав українців, щоб їхали на студії до Західньої Европи, вчилися і брали приклад з поступового демократичного життя, яке свобідно розвивалося в Західній Европі й Америці. Щоб переконатися, що це так, а не інакше, вистачить прочитати його унікальну працю: „Про волю віри", що появилась друком, може ще й за його життя 1896 року, й дочекалася третього перевидання В-вом „Кирило - Методіївського Братства", Ірвінгтон 1974 року.

По Першій світовій війні починається друга діяспора українського народу, особливо інтеліґенції, яка була змушена покинути рідний край і шукати притулку в різних країнах світу, і деякі одиниці замість сказати живу правду, про причини великої катастрофи українського народу, почали обвинувачувати одні одних, що й до сьогодні повторяється у вільному світі. До таких належав д-р Дмитро Донцов, уважаючи, що ціла причина української катастрофи в часі визвольних змагань була в ідеології М. Драгоманова. У слід за д-ром Донцовим пішов і Михайло Мухин. По Першій світовій війні д-р Донцов захопився німецьким націонал - соціялізмом, уважаючи, що щось подібне мало б бути добре для української самостійности. Українці багаті на ідеології, але не здібні до практичного будування народного життя. Німецький націонал - соціялізм повинен бути для багатьох наукою, бо що ж практично вийшло з того „націонал - соціялізму" — Німеччина поділена на дві частини: східня стала комуністичною, а західня — демократичною. Історія це мати науки, з історії треба вчитися.

Дійсно, Німеччина від початків Реформації пішла певним кроком, як перша країна у Західній Европі, наукою й культурою. Чи ми, українці, хочемо про це знати, чи хочемо з цього чогось доброго навчитися, але факт є фактом: „Євангельська наука Мартина Лютера провадила людей до віри в Бога й боротьби зі злом. Філософія Е. Канта провадила людей до розуму, щоб розуміти й вірити в перемогу над злом. Філософія Ніцше правадила німців поза межі добра і зла" (див. Гр. Домашовець „Напередодні світової реформи", Нюарк - Саскатун 1952). Гітлер оперся на філософії Ніцше і привів Німеччину до катастрофи, а сам покінчив самогубством.

Вертаючись до М. Драгоманова, д-ра Д. Донцова і М. Мухина, ми, сучасники атомової доби, так збагачені пресою, радіовими й телевізійними інформаціями, що для нас стає маловажне все, що було. Автор статті М. Єреміїв „Пам'яті Михайла Миколаєвича Мухина", що була поміщена у „Свободі" ч. 195, подає біографію покійного М. Мухина і його критику М. Драгоманова. Єреміїв наводить замітку про М. Мухина:

„Послідовний націоналіст і реальний критик, він по війні скритикував і гостро засудив Драгоманова, що принесло йому широку, але ефемерну популярність в певних колах, проте його помилка була ця, що він скритикував його, не беручи до уваги даної доби. Він, очевидно, був цього свідомий і в одному з останніх листів, запитав мене руба: „Які на мій погляд були бази популярности Драгоманова?" Але я не встиг вже відповісти. Знаючи, що це дразливе питання, я не висловлював своєї думки, а надіслав йому мою розвідку: „Джакомо Казанова, як історик України і мораліст", яка мала йому показати, що все треба розглядати в контексті доби: Він дуже зацікавився моїм відкриттям, але невідомо, чи зрозумів натяк".

Дійсно, скільки то непорозумінь, незгоди буває між людьми, особливо між тими, що беруться за перо, не розглянувши доби та подій, і напишуть дещо такого, що опісля жалкують, а все це діється через брак терпеливости й порозуміння. І часто буває, що політичні змагання обертаються у звичайне політиканство.

П а т р і о т и з м. Патріотизм, це вже не політика ані політиканство. Патріотизм — найшляхітніша риса характеру людини, бо патріот дбає про добро свого народу більше, ніж за своє власне добро і кожночасно готов до посвяти для батьківщини. Крім словникового пояснення про патріотизм, слід навести слова Ап. Павла з I Послання до Коринтян з 13-го розділу про любов, але слово „любов" треба змінити на „патріотизм", і цей наш український патріотизм мав би виглядати так: „Патріотизм довго терпить, патріотизм милосердствує, не заздрить, патріотизм не величається, не надимається, не поводиться нечемно, не шукає

(Закінчення на стор. 5-ій)

Роман С. Голіят

30-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО АНГЛОМОВНОГО КВАРТАЛЬНИКА

Було це 24-го травня 1940 року у Вашингтоні, як 800 делеґатів із цілої Америки створили Український Конгресовий Комітет Америки. Одним з головних завдань цієї установи було й є правдиво інформувати вільний світ, вперше чергу англомовний, про український нарід, його культуру й історію та про його долю і змагання. Для інформаційних цілей в 1944-му році започатковано видавати англомовний журнал, „The Ukrainian Quarterly"-„Український Квартальник", накладом 3,000 примірників. Цей журнал розсилається до 62-ох держав, по всіх амбасадах, до усіх країн за залізною заслоною, включно з СССР.

Першим редактором „Квартальника" був проф. д-р Микола Д. Чубатий, який переборов фінансові і технічні трудноші і почав інформувати англомовний світ про долю українського народу. Праця проф. Чубатого не була легкою, хача б гільки з цієї причини, що 1944-ий рік був роком дружби Америки й СССР. В той час речниками української справи старалися бути не ті, що голосили правду про поневолену Україну, але ті, які належали до комуністичної партії, або були поплентачами т.зв. радянофільського руху, що в той час був широко поширений на терені ЗСА й Канади. Проф. Чубатий зумів перебороти усі наклепи на український самостійницький рух — і своєю невтомною та джерельно-переконливою працею зумів переконати англомовний світ про слушність української самостійницької думки. Започаткована праця проф. Чубатого продовжується по нинішній день, і сьогодні ми можемо бути горді, що „Український Квартальник" відзначає 30-річчя свого існування.

Від 1957-го року головним редактором Українського Квартальника став д-р Володимир Душник, який поширив редакційний склад цього журналу, притягаючи до співпраці й чужих визначних науковців і журналістів. Під цю пору УК має такий редакційний склад: голова видання — проф. Лев Е. Добрянський; головний редактор: д-р Володимир Душник; члени Редакційної Колеґії: д-р Вол. Душник, проф. Матвій Стахів, ред. Антін Драган. Склад Дорадчої Редакційної К о л е ґ і ї: проф. Адольфо Муноз Альонзо — університет в Мадріді, проф. Овстін Дж. Апп — Ласаль Коледж, проф. Джеймс А. Аткінс — Джорджтавн у-тет, проф. Антін Т. Бускарин — Лемойн Коледж, проф. Рафаїл Цяска — у-тет в Римі, проф. Хозе Фернандес Сільва Діяс — у-тет Коїмбра в Портуґалії, проф. Курт Глязер — Савт Іллінойський у-тет, проф. Єжи Гавтман — Парк Коледж в Міззурі, проф. Степан Горак — Істерн Іллінойс у-тет, проф. Сечин Ягчід — директор Китайського Інституту на Формозі, проф. Ян Карські — Джорджтавн у-тет, проф. Ватсон Кірконел — проф. емерит у-тету Акадія в Канаді, проф. Юн-Йон Кім — у-тет в Кореї, проф. Інтанг Коо — у-тет на Формозі, проф. Пітер Леджінс — у-тет Мериленду, проф. Кеннет Ц Лоттич — у-тет Монтанна проф. Михайло Пап — Джон Каррол у-тет, проф. Стефан С. Поссоні — Інституція Гувера, проф. Джозеф С. Ручек — Квінсборо Коледж, проф. Георг Штадміллер — Мюнхенський у-тет, проф. Петро Ю. Стерчо — Дрексел у-т, проф. Франко Валсечі у-тет у Римі, і сенатор Павло Юзик у-тет в Оттаві.

Переглядаючи цей список Редакційної Дорадчої Колеґії „Квартальника" треба висловити признання теперішньому головному редакторові цього журналу, д-рові Володмирові Душникові, за його вміле редаґування цього журналу й за його зв'язки з чужинецьким світом. Що сьогодні „Квартальник" має такий великий редакційний склад — це виключно заслуга д-ра Душника, який зумів нав'язати редакційні зв'язки із згаданими професорами й зацікавити їх українською тематикою, як також спонукати їх до співпраці з нашим журналом.

Відомо, що друковане слово в останніх роках дуже коштовне. Ряд американських журналів зліквідувались, бо кошти видавництва були зависокі.. Це, що „Український Квартальник відзначає цього року своє 30-річчя, це заслуга нашого поселення в ЗСА, яке своїми дотаціями допомагає „Квартальникові" бути надалі речником правди про нашу Батьківщину.

Українці у вільному світі, вперше чергу наше поселення в ЗСА, зробило б добру прислугу українській справі, коли б з нагоди 30-річчя „Квартальника" стали передплатниками цього журналу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ОБОРОНІ А. СОЛЖЕНІЦИНА

Дотепер ще ніхто із читачів не зареагував на листа С. Кобищанського до Редакції „Свободи" п. н. „До сильветки А. Солженіцина" (5 жовтня ц. р.), і тому роблю це я. На мою думку це просто непристойно, щоб такий грубий напад на Александра Солженіцина залишився без відповіді. Є багато причин на це. Поперше, нема за що на нього нападати. Ворогом українців він не є. Скорше можна його назвати приятелем. Це ж бо А. Солженіцин в тому самому листі до вождів СССР, за який так дуже ганьбить його Кобищанський, пише, що Росія не має морального права затримувати в межах своєї держави ні одного народу проти його волі. Він перший з видатних росіян мав відвагу сказати своєму власному народові, що імперіялізм є його найбільшим прокляттям і перешкодою в змаганні до культури й економічного поступу. Солженіцину належать слова про те, що Росія має добровільно уступити із неросійських територій та що балтицьким, кавказьким і тюркським народам належиться самостійність. Правда, його відношення до самостійности України може викликати різні інтерпретації, поскільки він згадав лише про Західню Україну і про її право на незалежність. Але сам факт, що він не допускає можливости затримати насилу будь-якого народу в межах Росії, імплікує, що й за Україною він залишає свободу рішення про свою долю. Таких далекойдучих, політично - гуманних заяв, як ті, які ми чули від Солженіцина, не було між російськими діячами добрих 80 років. Це поперше.

А подруге, титанічна боротьба А. Солженіцина за громадянські права мешканців СССР настільки захитала тією імперією, що посередньо з неї винесла користі також Україна. Невільно забувати, що поки большевицька тиранія не буде резхитана в центрі, в самій Росії, так довго вигляди на наші успіхи не є великі.

Потретє — А. Солженіцин вважається цілком зослужено одним із найбільших чемпіонів волі сучасного світу. До такої людини з лайкою підходити не можна. Він також великий письменник, лавреат нагороди Нобля, автор безсмертного „Ґулаґу", досі найбільше потрясаючого звіту про життя в большевицькому пеклі на землі. За це належиться йому пошана також від українського народу. Коли С. Кобищанський пише, що „А. Солженіцин стовідсотковий росіянин - великорос, звеличник самодержавства всіх його можливих форм та черговий „собіратель русскіх земель" — то це блюзнірство. Соромно, що такі слова написав українець.

С. Кобищанський непотрібно обурюється на керівників курсів на Українському Вільному Університеті за те, що вони оголосили листа Солженіцина, в якому він розкриває своє українське походження. В його опінії цей лист, це малощо не провокація. А насправді ця інтимна записка Солженіцина залишиться важливим документом, до якого будуть звертатися дослідники його життя і творчости. Український нарід не потребує соромитись, що з його рядів вийшла така світла постать. А може багатьом буде соромно за Кобищанського.

Роман Ільницький

Ню Йорк

— • —

ПОЧИНАЙМО ЖИТИ!

Яскрава сторінка відкрилась для України. Живий символ волі, Валентин Мороз, став тим рушієм, який заставив нас залишити байдужість і стати одностайно в його обороні, в обороні волі.

Московська тюрма народів інколи випускає людей на волю. Це переважно росіяни або жиди. Українці ні. Ще сьогодні українці в російській імперії трактовані гірше, ніж невільників з Африки трактувалось в Америці 200 років тому.

Вже не так далеко 1976 рік. Перевибори президента ЗСА. Вже сьогодні треба висунути кандидата на президента, який поза звичайною програмою мав би такі кардинальні пункти в програмі:

1 — Амбасади в Києві, Мінську — держави репрезентовані в ОН.

2 — Амбасади в Литві, Латвії, Естонії, Грузії, Вірменії і т. д.

3 — Торговельні зв'язки з Україною і Білоруссю через Київ, Мінськ і т. д.

4 — Перевести в життя виконання хартії ОН відносно вільного переїзду громадян з держави в державу.

Для такої програми голоси імігрантів із Східньої і Центральної Европи гарантовані, а їх тут 70 мільйонів, як це підтверджує стаття „Е плюрібус унум". Велика частина корінного населення дасть голоси за таку програму. Систематичний і безупинний наступ Москви від самого 1945 року вже наостогидів усім.

За Валентина Мороза, за живий символ волі, варто цей крок розпочати сьогодні! Мета ж його життя: вмерти, щоб ми жили. То ж починаймо жити!

Ларон

Ворден, Н. Дж.

Є. Дека

НОТАТКИ ПРО УКРАЇНУ

1

Частина I

Чвертьроку прожив я в Ізраїлі — країні моїх батьків. Та й досі не лишають мене спогади недавнього в Україні. Різні — і злі і добрі. Аналізуючи їх, можу сказати, що найбільше доброго бачив саме від українців.

Зауважу відразу, що мова йде про Західні області, де я прожив останні 18 років до від'їзду на Батьківщину.

Практично усі ці роки я спілкувався з великим прошарком студентської молоді, з колом більш літньої інтеліґенції, а в останні 3-4 роки і з робітниками.

Вже на початку свого спілкування я почав розуміти, що й самі українці поділяються на два табори. Найбільшої уваги заслуговує табір т. з. „клятих націоналістів". Як на мене, то їхні висловлювання, погляди — дуже близькі серцю і розуму кожної нормально вихованої і освіченої людини.

Бажання відродити рідну культуру, мову, надати їм втраченої національної самобутности і позбавити їх будь-яких нав'язаних тенденцій — здається нічим не ображає здорового глузду.

Зрозуміло, що ці ідеї нерозривні з ідеями державности. Природність цих тверджень випливає автоматично з того факту, що народ, який дав світові стільки представників гуманістичної філософії, втіленої як в чисто наукових працях, так і в ніжній ліриці української пісні, в безсмертних поезіях, в чудових народних витворах — цілком доста має розуму, щоб керувати своєю державою без нав'язаної „допомоги" „старшого брата".

Людей, що мають такі погляди (або близькі до них), і називають українськими націоналістами. Їм чинять всілякі перепони в житті, на роботі. Ті, що мають мужність ці свої погляди не приховувати, можуть бути забезпечені утриманням за рахунок держави (СССР) на строк, практично обмежений тільки терміном життя такої людини. (Природно, щоб зрівноважити терези, родина просто не має засобів існування).

Є табір людей, антиподів по чину мислення до „клятих націоналістів". Ці люди, за дуже рідким виключенням, не мають обмежень. Хіба, що його бажання скорше одержати чергову зірочку на погоні може обнижити свідомість того, що він нізащо садовить за ґрати рідного батька? (міліцейський чин Г-н з одного з районних центрів). Люди ці забули про корінь свій і походження, керуються в житті лише одним — матеріяльною вигодою, владою, положенням. Щодо ідеї, то їм найближчі „провідні", бо не вимагають самостійного мислення. Саме від таких потерпають і євреї, і, докупи, багато українців (якраз з першеназваного табору).

Знайомство саме з людьми з категорії „націоналістів" змінило багато моїх поглядів щодо українців і багатьох подій на Україні.

Про деякі з них мені хочеться розповісти.

Свого часу завчався я у Львівському державному університеті, жив у новому гуртожитку на вул. Пасічній (зараз проспект 50-річчя Ленінського комсомолу) на Майорівці. Відвідуючи одного приятеля з філологічного факультету (різні факультети мали різні поверхи в гуртожитку), чую, що з деяких кімнат досить голосно лунають відомі кожному єврею позивні радіостанції „Кол Ізраель". Я біґцем до його кімнати і питаю здивовано: „Може я хворію на слухові галюцінації? Звідки у вас стільки євреїв, та ще таких хоробрих, що так голосно, не ховаючись, слухають Ізраїль?".

Питання розв'язувалось простіше. Слухали представники національно - свідомої молоді. Найближчим часом я близько познайомився з багатьма такими хлопцями. У нас склалися близькі дружні взаємини. Після розмов з ними я по-справжньому зрозумів різницю між чином мислення (з випливаючими наслідками) і дій українців. До речі, всі ці хлопці з глибиною ерудиції, з достатньо самостійними і критичними поглядами, приємними манерами. (Останнє зауваження може здатися досить дивним, але раджу на власному досвіді порівняти їх з манерами переважної більшости „носіїв провідних ідей"...).

Від цих хлопців я почув (і розділяю з ними цей погляд), що надання Україні статусу суверенної держави, а не „братньої республіки" є жорстока необхідність, викликана саме занепокоєнням процесом розчинення української культури, самобутности, мови і національної свідомости невідомо в чому. (Буваючи потім в Прибалтиці і Середній Азії, я чув те саме і від місцевих „націоналістів". Чи не дивний збіг?).

Якось в одній розмові Богдан сказав мені: „Україна багата і щедра і може дати хліба своїм синам і їх друзям. Споконвіку на Україні жило багато іншого народу. Жили досить дружньо — що до друзів, — а тепер і українець в українцеві мало не ворога бачить. Чому, хто винний?" З'ясували, що не коні, а винне дещо інше, що можна змінити спільними зусиллями всіх українців. (Читай: М. Коцюбинський „Коні не винні")

Мирось,— після близького вже знайомства, — заявив ще більш прямолінійно: „Коли б вже Україна та й належала українцям, прошу — як ми комусь до вподоби і він нам, — хоч гостем, хоч сусідом, завжди раді прийняти".

Власні мої погляди на національну культуру, самобутність і державність кожного народу цілком співпадали з поглядами моїх співрозмовників і їхніх друзів. Це було ствердженням — українці, хай не всі, але найкращі з них, — друзі мої і мого народу.

Повстає питання, чому ці хлопці слухали „Кол Ізраель" не приховуючись?

Це і джерело інформації і одна з форм „легального протесту", як і те, що хлопці, складаючи на високому рівні іспити зі спеціяльних дисциплін, дуже слабенько звітували по таких „предметах" як філософія марксизму - ленінізму, історія КПРС, науковий комунізм, науковий атеїзм тощо.

Це не так мало, як може здатися на перший погляд, так як саме ці „предмети" є стовпами освіти в совєтському вузі, і неуспішність в них може призвести до багатьох неприємностей. Це твердження не голословне і його можна навіть проілюструвати. Фактів є достатньо, але досить і одного.

Частина II

Першокурсники механіко-математичного факультету провели анкету щодо назви і змісту факультетської газети. Хотілося їм, щоб ця стінна газета відповідала і фаху і специфіці факультету, а не рекомендаціям ректорату, деканату, парт-профта комсомольських органів. Отож і назвали газету не „Радянський студент" чи „За радянську науку", а за більшістю пропозицій „Екстремум". Це ще не біда. Біда зачалася після появи в стінівці матеріялів, що могли бути „дурним прикладом" для інших факультетів і висловлювали незадоволення станом справ на факультеті: роботою громадських та інших факультетських органів, успішністю деяких „комсомольських" ватажків, якістю викладання деяких викладачів тощо. Тоді вже „ревіла буря, грім гремів". Богу дякувати, шановний професор Чайковський, — до речі, один з перших українців-професорів Віденського університету, — і власні статті в „Екстремумі" вміщував, і не настрахався, не полінувався піти на факультетське партбюро і до ректора, власним авторитетом, захистити „зелених" першокурсників (в їхньому числі був і я). Якось обійшлося потиху, але „Екстремум" канув у ту річку, де Харон працює перевізником.

Частина III

Дуже красномовними проявами н а ц і о налістичного (може радше національного) духу були новорічні ялинки у Львові. У центрі міста — якраз напроти пам'ятника Леніну — завжди ставили „загальноміську" ялинку.

(Закінчення буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(13)

(Продовження звіту головного редактора А. Драгана)

Пляни на ближче майбутнє

Український Народний Союз та його Видавництво сьогодні єдині, що можуть прийняти всі ті виклики, що їх ставить перед нами всіми стан і потреба українства як на рідній і все ще не своїй землі, так і на поселеннях у вільному світі. З цією думкою запляновані і всі ті зміни, про які була мова у зв'язку з перенесенням до нових приміщень. Не входячи в дальшу мотивацію, вважаю, що ця наша 28-ма Конвенція ввійшла б в історію, як переломова, якщо одобрить в принципі ці головніші з наших видавничих плянів на майбутнє:

1. Починаючи з новим, 1975-им роком, друкувати український щоденник кожного дня на ВІСІМ сторінок. Таку рекомендацію виніс уже Головний Уряд.

2. Англомовний „Український Тижневик" друкувати окремо від „Свободи" у малому „таблойд" форматі на 16 сторінок, що відповідало б восьми сторінкам більшого формату щоденника. Тижневик друкувати в половині тижня з датою неділі.

3. В потребі практикувати двомовність. Значить, якщо є нагла вістка чи проголошення, що їх повинні б знати наші англомовні члени і читачі перед появою англомовного тижневика, друкувати її в англійській мові в українському щоденнику, і навпаки. З цією думкою ми поступово плянуємо влаштувати і склад редакції. Вже сьогодні наша редакція в більшості двомовна і в потребі один чи другий редактор англомовного тижневика може включитися в працю при редагуванні українського щоденника, як і один чи другий редактор щоденника міг би включитися в працю при редагуванні тижневика. Тим не менше в цьому відношенні треба ще багато дечого зробити, зокрема треба всіляко допомогти молодим редакційним співпрацівникам вповні опанувати обидві мови також у письмі.

4. Свого часу нас — так сказати б — закричали в справі двомовної „Веселки". Сьогодні вже і в наших українознавчих школах існують окремі кляси для англомовних дітей, до яких ми в більшості втратили доступ. Сьогодні потреба двомовного дитячого журналу — у спільному чи окремому виданні — цілком наявна.

5. Це у відповідній мірі відноситься і до чергової нашої періодичної публікації, щорічних календарів-альманахів. Ми вже ввели те, що для інформації наших англомовних читачів подаємо коротке англійське резюме важливіших матеріялів. У майбутньому плянуємо включати в ці альманахи і оригінальні англомовні матеріяли. Тут немає нічого нового, бо це вже робили наші мудрі і далекозорі попередники, як про це свідчить започатковане в 1933-му році видавання англомовного „Українського Тижневика" та включення в Ювілейні Книги УНСоюзу з 1934 і 1944 років оригінальних англомовних матеріялів.

6. Використати вповні нові друкарські устаткування також для книжкових публікацій.

7. У збільшених об'ємом щоденнику і тижневику віддавати окреме місце матеріялам на наші культурні, наукові, професійні, економічні, молодечі та всі інші справи, які становлять частину нашого життя, анґажуючи до цього кваліфікованих співробітників. В усіх публікаціях окрему і найбільшу увагу віддавати справам нашого молодого покоління.

8. Перевести в життя винесену вже Головним Урядом ухвалу, щоб періодичні публікації УНСоюзу були українськими американсько - канадськими публікаціями і так зареєстровані.

Це те важливіше, що плянуємо перевести в наших публікаціях у найближчому часі після перенесення та влаштування в нових приміщеннях. Це означало б не тільки — думаємо — основне поліпшення наших періодиків та наших видань, але й їх збільшення щонайменше вдвоє. Було б зайвим про це й думати, якщо не була б здійснена друга, зглядно перша частина винесеної вже попередніми Конвенціями УНС і Гол. Урядом постанова щодо „інвестиції необхідних фондів у людей і машини, щоб видавництво могло не тільки нормально функціонувати, але й розвиватися". Покищо, ми інвестували „необхідні фонди" в машини, але вони ржавітимуть безчинно, якщо живі, кваліфіковані професіоналісти не подбають про працю для них.

Висновки

Цим звітом охоплено тільки деякі із найважливіших проблем і аспектів та потреб Видавництва Українського Народного Союзу. У висновку можемо тільки ствердити, що Український Народний Союз ніколи не був би тим, чим він є, і ніколи не міг би був виконати своєї ролі і місії без того зрозуміння, що він, кожночасні його Конвенції і Головні Уряди виявляли власне до Видавництва. Відношення між УНСоюзом та його Видавництвом можна б, мабуть, схарактеризувати думкою філософа: Яку вартість мають навіть найдорожчі перли і скрижалі, якщо вони лежать на дні моря. Український Народний Союз своїми ідейними, людськими і матеріяльними ресурсами представляє ці дорогоцінності, а його Видавництво дбає, щоб вони не лежали безвартісно на „дні моря", але були винесені на поверхню життя на користь і благо наших членів, нашої громади, наших країн та нашого талановитого, але безталанного українського народу.

Головний редактор „Свободи"Антін Драган на початку свого усного доповнення до звіту представив своїх співробітників із видавництва „Свобода", які були делеґатами, або членами комісій.

Щодо свого звіту головний редактор зауважує, що він звітує кожного дня на сторінках щоденника. У звітовому часі — продовжує головний редактор — відійшло з редакції 6 редакторів, які вже по 20 літ служили для громади на постах працівників редакції. Немає можливости в короткому часі заступити таку велику прогалину. Відійшли вони на добре заслужену пенсію. З редакцією вони час до часу вдержують зв'язки. Друга важлива справа, це перенесення до нових приміщень, закуп та інсталяція нових машин, реорганізація праці та пристосування людей до нового місця праці, нових машин тощо. Крім того є великий книжковий матеріял у редакції до опрацювання та видання. Все це вимагає людей до праці, вкладу грошей і часу. „Свобода" стало має дефіцит, бо ще 16 років тому підвищено передплату, а дотепер все значно подорожчало. Ще про одну справу згадує редактор, а саме платні оголошення, з яких кожний часопис має приходи. Однак „Свобода" не проголошує поїздок в Україну, ані не пропаґує продуктів з СССР. З тих оголошень „Свобода" могла б мати приблизно 34 тисячі дол. річно. Крім того, до „Свободи" зверталися ті бюра, що влаштовують імпрези у програмі культ-обміну зі СССР та пропонували, щоб „Свобода" проголошувала такі концерти, імпрези. За це бюра ці готові заплатити кожну жадану ціну за такі оголошення. „Свобода" відмовилася. Натомість „Свобода" широко реклямувала концерти пані Ганни Колесник, як теж реклямує всі громадські — наші імпрези. Згадує теж про англомовне видання „Свободи" та представляє присутнього на залі ред. Зенона Снилика, редактора „Українського Тижневика".

Ред. Снилик кількома словами привітав Конвенцію.

ПРИВІТИ

Предсідник перервав ділові наради та запросив гостей виголосити привіти:

Проф. д-р Богдан Гнатюк виголосив привіт від НТШ, пастор Олекса Гарбузюк виголосив привіт від Євангелицького Об'єднання; дир. Маріян Коць від Т-ва Українських Кооператорів, мґр Степан Хемич від Кураторії Українознавчих Студій при Гарварді.

Предсідник Конвенції д-р Іван Флис заповів, що дискусія над звітами почнеться на пополудневій сесії. Можливо, дискусія буде перервана, як Президія буде вважати доцільним переводити інші точки порядку нарад. Просить усіх, що хочуть забирати участь у дискусії, зголоситися у секретарів в той спосіб, щоб кожний делеґат, який хоче забирати голос, написав картку і подав секретарям. Дискусія буде відбуватися в той спосіб, що найперше будуть питання — короткі питання, а опісля дискусія. Кожний охочий окремо має написати карточку на питання, а окремо на дискусію. Змісту питань ні дискусії не треба подавати на карточці, лиш прізвище і число Відділу та на горі напис „Питання", а на іншій карточці „Дискусія". Секретарі приготують листи на підставі тих карток і по полудні почнемо дискусію .Зазначує, що листа буде замкнена і всі зголошення треба подати перед обідом на цій сесії.

Предсідник закрив наради о год. 12-ій та заповів пополудневу сесію о год. 1.30.

Отець Мицик запросив членів Комісії Просьб на нараду для уконституування та намічення пляну праці.

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

Вівторок, 21 травня 1974 р., год. 2.00 по полудні

ЗАПИТИ ДО ЗВІТОДАВЦІВ

Предсідник Президії д-р Іван Флис проголосив початок дискусії над звітами. Подав до відома, що 48 делеґатів зголосилося зі запитами ,а 37 до дискусії. Запитує делеґатів ,яке їхнє бажання, що до часу поодиноких дискутантів.

Василь Добчанський (54): Вносить, щоб виступи поодиноких дискутантів обмежити до 5 хвилин. Внесок піддержали Відд. 51, 273 і 336-ий.

Після голосування предсідник стверджує, що внесок прийнято великою більшістю голосів.

Предсідник просить, щоб дискутанти пам'ятали, що УНСоюз є братська організація і ми всі немов брати і сестри, тому повинна бути повага й речевість та поміркованість, чи то в запитаннях, чи дискусії, а все повинно бути на добро УНСоюзу.

До дискусії зголосилєся: 48 делеґатів зі запитами, а 37 до дискусії. Листа дискутантів вже закрита, бо всі мали змогу зголоситися.

Предсідник передає провід нарад заступникові д-рові Снігуровичові. Д-р Снігурович дав слово мґрові Хемичові, який привітав Конвенцію від Фонду Катедри Українознавства.

Мґр Хемич у своїм слові сказав:

Нав'язуючи до гасла цієї Консенції „Пам'ятаймо про минуле, думаймо про майбутнє" — маю шану привітати вас і побажати успіхів у нарадах від професорів ,наукових співробітників Інституту та студентів українознавчих студій при Гарвардському Університеті ,а також від Екзекутиви Фонду Катедри, яка організує засоби для нашого наукового осередку. Пам'ятаймо про минуле — пам'ятаймо про моральну і фінансову підтримку, яку ви панове дали: ваша підтримка зробила чудо про яке писала „Свобода" і інша преса. Просимо мати на увазі дві справи: Від 1-го липня почнеться літня школа у Гарварді. Десятки учнів скористають того року. Гарвард дасть нагоду дітям доповнити своє знання українознавства в часі ферій. Приймають там молодь від 16-го року життя. Немає академічних обмежень. Друга справа це вивінування Інституту. Щоб поширити його працю, треба ще 1,500,000 дол. Віримо, що за вашою підтримкою у 200-річчя Америки ми осягнемо свою ціль і наш науковий осередок могтиме працювати на повну пару. Передайте всім тим подяку, що їх тут немає. Дякуємо проводові УНСоюзу і „Свободі", що значно допомогли у праці.

Д-р М. Снігурович просить делеґатів подавати питання по черзі зголошення. Він викликає кожного делеґата, подаючи число Відділу та прізвище делеґата.

Іван Скіра (153): Чи справа будови дому була вирішена Урядом і якою кількістю голосів? Чи справа добудови додаткових поверхів була вирішена на засіданні цілого Уряду і якою кількістю голосів?

Іван Дроздовськи й(127): У звідомленні Контрольної Комісії було сказано, що Екзекутивний Комітет не допускав Контрольної Комісії на своє засідання? Якщо так — то яка на це була причина?

Атанас Кобрин (127): Чому на стор. 19 друкованих звітів в рахунках є різниця 12,000 дол.? Звідки мають бути взяті фонди на стипендії?

Д-р Іван Флис робить заувагу, щоб делеґати зазначували, до кого їхні питання відносяться (до кого з членів Головного Уряду).

Д-р Володимир Сенежак (27): Якими мотивами керувався Екзекутивний Комітет, визначаючи Статутову Комісію тієї Конвенції? Чому в цій Комісії немає ані одного правника, хоч на залі є їх понад тридцять?

Михайло Шашкевич (8): Чим руководилася Екзекутива, змінюючи будову дому з ухваленої висоти 8 на 15 поверхів? Яка різниця в ціні будови між 8 а 15 поверхів?

Михайло Гентиш (305): резиґнує з питання.

Теодор Чурма (157): Касовий звіт стор. 87 виказує втрати при продажі реальностей (морґеджові інвестиції) в сумі 60,000 дол. Чому така велика втрата і де ці реальності були?

Володимир Борискевич-Бойд (94): Чому Контрольна Комісія не взяла під увагу відсотків від позики на дім? п. Шмаґала згадав, що було б менше втрати, якби ми дали гроші зі союзових фондів — не платили б таких високих відсотків. Питання до п. Геврика і п. Винника: Чи їх звіти — це подавання фактів чи пропаґанда? Питання до п. Лисогора: З домом є клопіт, яка вартість, якщоб його продати?

Віталій Галич (21): На стор. 17 друкованого звіту є додаткова резерва пів мільйона дол. — враховуючи можливість втрат — що це є? Стор. 75 того ж звіту виказує 25,000,000 дол. бондів а на стор. 109 є 19,000,000 дол. Як це розуміти?

Отець Богдан Смик (484): Чи вислано привіти від Конвенції до наших Церков? Хто завинив, що не було заповідача, який заповіда би українською мовою на конкурсі танців. Ми говоримо „лицем до молоді", стягаємо 200 наших дітей, ми бачили прекрасні, усміхнені їх лиця, українські строї й танці. На залі були свої люди, дуже мало чужинців, а не було української мови.

Михайло Кігічак (240): Чому продовжено нагороди за приєднування членів аж до 30 червня 1974 р. (Конвенційна Кампанія)? Чому фінансовий Відділ не забезпечив урядовців Відділів?

Андронік Копистянський (327): Коли головний радний В. Дідюк прислав звіт до друку?

Андрій Іванюк (106): УНСоюз закупив бондів на 5,000,000 дол. Чи УНСоюз має купувати бонди чи стаки?

Роман Крупка (361): Чи УНСоюз позичив гроші у „Самопомочі" в Ню Йорку? Який процент є націнки і які зиски в барі на „Союзівці"? Які є, і що є з депозитами у банках?

Д-р Іван Флис з Президії просить, щоб делеґати конкретизували питання, а урядовці мають їм відповідати, щоб питаючі не розводились, немов самі собі відповідаючи.

Петро Федик (292): Контрольна Комісія згадала про недомагання в Екзекутиві. Чи Контрольна Комісія уважає, що ті недомагання були зроблені свідомо, чи несвідомо?

Михайло Сорока (136): Скільки коштувала поїздка Екзекутиви на Фестиваль у Давфин? Яка була користь з поїздки п. Лисогора і сен. Юзика на Захід Канади? Чому до Канади не їздив д-р Ярослав Падох?

Степан Глоговський (346): УНСоюз має 25,000,000 дол. ульокованих у бондах. Скільки це дало б долярів, якби їх продати?

Адв. Михайло Пізняк (361): Про ціну Союзівки. — Предсідник заряджує що це це давня історія і питання поза протоколом (авт оф ордер). Запит до п. Лисогора і Контрольної Комісії: — Яка є вартість дому? Чому статутова комісія, обрана попередньою Конвенцією, зрезиґнувала і чому проєкт змін статуту не був висланий делеґатам перед Конвенцією?

Іван Паньків (495): Чому так мало говориться про організаційні справи?

Богдан Артимишин (153): Чому Головний Уряд не перевів продажу старих бондів, які тепер виказують втрату біля 5,000,000 дол.? З яких фондів ульоковано в нову будову 6,000,000 дол.?

Володимир Ничай (106): Які були причини, що Екзекутива вложила у новий будинок більше грошей, хоч ухвала була до висоти 8,000,000 дол.? Які кроки підприйняла Контрольна Комісія, коли зауважила, що Екзекутива вложила більше, як було рішено? Які можливості є, щоб наступна Конвенція могла відбутися на Союзівці?

Яків Кльований (346): Питання до д-ра Данилюка. Ми чули про організування допомоги старшим громадянам. Як д-р Данилюк розуміє реалізацію тієї проблеми та які фонди вжити на цю ціль? Сьогодні, півгодини тому, нам роздали зміни статуту. Треба бути або геніяльним чоловіком, або ідіотом, щоб за пів години рішати про зміни статуту для добра організації.

Іван Блиха (42): На яких етнографічних фактах базувалась Екзекутива, видаючи стінну карту України до календаря на 1974 рік? Чи Екзекутива брала під увагу, що тим дає історичний документ нашим ворогам?

Михайло Марчук (106): Яку підставу мала Екзекутива, щоб вложити у нову будову 6,000,000 дол., замість тільки 4,000,000 дол.? На якій підставі було позичено додаткових 6,000,000 дол., затягаючи цю позику під застав наших інвестицій (бондів), разом 12 мільйонів?

Данило Пищ (458): Чи Контрольна Комісія провірила звіти головних урядовців, бо на стор. 14 є помилки? Чи це аритметичні помилки, чи друкарський недогляд?

Інж. Андрій Забродський (156): Головний контролер д-р Данилюк заявив, що він зробив більше ніж Українське Лікарське Т-во, яке згідно з його слів має приблизно згуртованих 600 лікарів. Які докази — не словами звичайно, але таки статистичні дані й звичайно не з руки доктора, але когось другого, він має на доказ свого твердження?

Отець Петро Мелех (342): Чому дозволено одному делеґатові подавати цілу листу комісії, а не лиш одного члена? Запит до п. Винника. Чому в УНСоюзі не було фінансової політики і хто за це відповідає? Чому тепер треба кваліфікованого адміністратора „Свободі" і хто є ним тепер? Чому п. Винник вважає, що не треба змін статуту?

Микола Шпитко (489): Чому не всі члени Контрольної Комісії провіряють даний відділ діловодства УНСоюзу, а так подільно, по одному? У звіті є сума платні службовиків 60,000 дол., а податки від платень 25,000 — це велика диспропоріця? Як виключено зі засідання секретаря — хто його заступав? Чому на конкурсі танців признано аж три нагороди одній групі, а інші нічого не одержали?

Евген Іванців (234): Які пляни має головний секретар д-р Падох, щоб поширити членство серед молоді? Питання до ред. Драгана: які оплати оголошень у „Свободі"?

Микола Тимків (430): Було сказане, що 87 Відділів не зорганізували ні одного нового члена. Котрі це і чи тут є делеґати з тих Відділів? Чому не куплено дому для УНСоюзу в Канаді? Чому немає співпраці в Екзекутиві? Чому є так багато невиплачених посмертних?

Евген Мастикаш (432): Питання до Контрольної Комісії, зокрема до п. Винника: У звітах на стор. 99 є, що на дім позичено 12,000,000 дол. Крім того додаткові видатки понад 1,000,000 дол., плюс претенсія контрактора 1,200,000 дол. Все це разом біля 15 мільйонів. Коли вчислити відсотки від позики і адміністрацію, то буде втрата біля двох мільйонів дол. В який спосіб і чи передбачено покривання втрати і з яких фондів? Чому у звітах цифри не годяться? З резервового фонду вже зужито на дім 8 мільйонів дол. остало ще біля 4 мільйони. Чи Контрольна Комісія провірила? Чи була в тому напрямі ухвала Головного Уряду? Чому не подбали про це, щоб нагороду дістали всі групи, які брали участь у конкурсі танців? Чому не виконано резолюції ухваленої попередньою Конвенцією в справі канцелярії у Канаді і директора Зорича?

Степан Ґоляш (379): Як довго будуть непорозуміння у Екзекутиві? Коли врешті у Головному Уряді настане братня любов? Чому Екзекутива не допустила на засідання членів Контрольної Комісії?

Мирослав Петрів (479): Коли буде вирентований будинок? На скільки зросла вартість нового будинку (коли б тепер збудувати)? Чи бонди треба держати аж до часу „дозріння"?

Михайло Демчар (13): Відкликав свої питання (зрезиґнував з питань).

Захар Колодій (221): Питання до д-ра Падоха, як правника: Чи інвестиція нашого майна в сумі 12,000,000 дол. — була згідна зі законами Правного Відділу Іншурансового Департаменту у стейті Ню Джерзі?

Іван Івасюк (259): Що це значить, що д-р Куропась сказав, що Головний Уряд є „робер стемп" для Екзекутиви? Чому не закуплено „Союзівки" для Чикаґо? Чому не продовжується змагання круглів?

Михайло Хомин (32): УНСоюз практикував організувати членів при допомозі так званих ударних груп, де до даного міста з'їзджалося більше організаторів. Хто такі групи продумав і чи вони оплатилися, який результат?

Василь Буртняк (423): Чому не купили „Союзівки" для Чикаго і що про це знає інж. Степан Куропась?

Григорій Корбяк (146): Як можна ефективно працювати, коли голова Контрольної Комісії є віддалений від Головної Канцелярії тисячу миль? Які Відділи зорганізовані в часі поїздки п. Лисогора і сен. Юзика на Заході Канади і чи ще вони існують, та яке їх число? Чи Головний Уряд робив заходи, щоб купити дім для старців, згідно з рішенням попередньої Конвенції? Комісію для старших членів очолює інж. С. Куропась.

Микола Лаба (423): Які акції (почини, заходи) Контрольна Комісія зробила, щоб спинити або направити дії Екзекутиви (Головного Уряду)? Чи тільки обмежилася до заувагʼ? Які нові ідеї мають інші, що про них згадував д-р М. Куропась, що їх добре було б примінити у нас?

Михайло Поронюк (407): Зрезиґнував зі своїх питань.

Константин Шевчук (217): Чому Гол. Уряд не збільшив дивіденди старшим віком членам? Чому Відділи в час не платять розметів?

Василь Колінко (45): Яка середня платня члена Екзекутиви? Яка середня платня (пересічна) працівників?

Ілля Курман (408): Чому було сказане, що Канада зачинає авантуру? Від кого виступав тут п. Заяць, від СУМ-у чи від СКВУ ?Чи була запрошена на Конвенцію католицька Ієрархія? Чи можна піднести дивіденду? Чи будуть давати морґеджі? Чому в часі конкурсу танців не було заповідача, по-українськи?

Предсідник д-р Іван Флис: Вияснює, що п. Заяць виступав від Комітету, що є при СКВУ. Відносно танцювальних груп, то радить закінчити цю справу, бо групи дістали зворот коштів, а щоб ще додатково їм подякувати то від УНСоюзу і від Конвенції, буде вислане їм письмо-подяка за їх виступ. Додає, що колись він ,як був молодий, то теж танцював, але тоді ніхто за це не платив, а тепер коли він вже старший то починають за танці платити.

Василь Куций (440): На сторінці 75 балянс на 31 грудня 1973 р. показує кінцеву суму 38,815,183.53 дол., а звіт Контрольної Комісії показує кінцеву суму 38,811,358.43 дол. Є різниця 3,780.10 дол. чому? Який відсоток з чистого прибутку відпроваджується до резерви? Чому Екзекутива видала звіти на такому лихому папері, що годі їх відчитати?

Д-р Роман Голіят (19): Резиґнує з питань (подібні були вже).

Микола Павлів (39): Чому не було у „Свободі" звіту про конструкцію нового дому? Чому видано календар з мапою Совєтського „краю"?

Михайло Калинич (292): Чи Контрольна Коміся має право брати участь у нарадах Екзекутиви?

ВІДПОВІДІ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Після вичерпання запитів делеґатів предсідник зарядив 10хвилинну перерву. Після перерви він зарядив започаткування відповідей членів Головного Уряду. Провід нарадами перебрав заступник предсідника д-р М. Снігурович, який зазначив, що головного предсідника немає на залі і тому він просить чергового члена Головного Екзекутивного Комітету проф. Івана Телюка, заступника головного предсідника до відповідей.

Проф. Іван Телюк: Вияснив, чому українські братські союзи не знайшли спільної мови у справі злуки. Коли мова про співпрацю, то ще в 1972 р. винесено спільні рекомендації про співпрацю між союзами у вишколі організаторів і секретарів і видаванні спільного журналу. Однак у практиці цих задумів не переведено.

Сен. Павло Юзик: Стверджує, що до нього не було окремих запитань.

Марія Душник: Вияснює, що її інтерв'ю з молоддю було передане на телевізії по цілій країні.

Володимир Сокан: Конвенція на „Союзівці" можлива, але це зв'язане із зменшенням числа делеґатів, коли брати до уваги теперішнє число житлових приміщень на Союзівці. Але про можливості приміщення на Союзівці делеґатів розкаже більше сам управитель Союзівки Володимир Квас. Про зменшення числа делеґатів при управненні до одного делеґата Відділів із 100 членами, до двох делеґатів — із 200 членами, до трьох — із 300, та до чотирьох — із 1,000 членами інформувалась у мене Головна Контрольна Комісія, яка вийшла із такою думкою. В цей спосіб, за моїми обчисленнями, ми зменшили б число делеґатів на 110, бо замість теперішніх 425 ми мали б лише 325 делеґатів. Таке зменшення числа делеґатів дало б можливість відбувати Конвенції на Союзівці.

У справі підвищення ставок дивіденди за виплачені грамоти кляс P-20 та P-65 треба брати до уваги факт, що при видачі цих грамот та устійнюванні їхніх вкладок і зворотних вартостей зовсім не передбачувано виплати дивіденди після закінчення платности вкладок. Тут варто згадати, що наші дивіденди вважаємо частинним зворотом виплачуваних вкладок. Щойно багато пізніше після видачі таких грамот наш досвід виявив, що ми маємо меншу смертність і цим самим менше виплат, а більші прибутки з інвестицій. Тому ми започаткували виплати дивідент за виплачені грамоти, спершу по 90 центів за тисячу долярів забезпечення, а тепер вже по 3.00 дол. за кожну тисячу. Наші актуарії не радять нам підвищувати тепер наших дивіденд, тому, що калькуляції вкладок і зворотних вартостей не брала до уваги взагалі жадних дивіденд. Ми маємо тепер 10,000 таких грамот. Відносно можливостей підвищення дивіденди за всі інші грамоти, прошу прочитати окремий розділ щодо цієї справи у моєму звіті, де мова про підвищення дивіденди для активних членів. Ми плянували змінити нашу систему і виплачувати за грамоти із вищими вкладками значно вищі дивіденди, але тоді за дешевші грамоти ми мусіли б дивіденди зменшити. Коли ми обговорювали і студіювали такі можливості з актуаріями, наш актуарій вкінці порадив, щоб виплачувати додаткові, так звані термінальні дивіденди при остаточних виплатах належностей за грамоти, але тільки за грамоти кляс E-20 та E-65, коли вони були видані членам у віці понад 40 років, та коли такі грамоти були важні більше як 10 років. В такому випадку ми виплачували б ці додаткові дивіденди окремими чеками при виплатах вивінування, посмертних, чи навіть грошових зворотів за згадані грамоти з дорожчими вкладками. Це могла б бути розв'язка питання — підвищення дивіденди за дорожчі грамоти до часу переведення в нас основної реформи дивіденд, зв'язаної із більшою механізацією нашого діловодства. Отже тоді збільшення дивіденд за грамоти із дорожчими вкладками було б зв'язане із зменшенням дивіденд за дешевші грамоти. Бо наш актуарій твердить, що загальна сума нашої дивіденди, яка сягає вже 430,000 дол. є значно вищою сумою, як загальні суми дивіденд подіб-

них нам величиною інших, навіть комерційних забезпеченевих установ.

Про співпрацю з другими українськими братськими союзами ми можемо тут заявити, що ми є вповні за такою співпрацею і ми хочемо з ними якнайтісніше співпрацювати в ділянках громадській, політичній і суспільної допомоги, тобто в УККА, КУК, СКВУ, як теж інших центральних установах. Але справа співпраці значно більще складдна, коли мова про життьове забезпечення, бо в дійсності в цій ділянці ми між собою конкуруємо. Бо конкуренція тут є не лише між союзами, але навіть між нашими поодинокими Відділами, чи також між секретарями і другими урядовцями навіть цих самих Відділів. Це стосується тим більше до наших братських союзів, бо між цими нашими союзами є різниці в плянах забезпечення, у вкладках, дивідендах зворотних вартостях та багато дечому іншому. Тому, коли братські союзи говорять про співпрацю, ми головно маємо на думці співпрацю в інших, а не забезпеченевих ділянках. Коли йдеться про життьове забезпечення, важко собі навіть уявити спільні вишколи організаторів з огляду на різні пляни — кляси нашого забезпечення та інші умови цих грамот. Коли мова про спільні курси для секретарів, тут знову існують великі різниці у діловодстві відділів наших союзів та в діловодстві їхніх централь. Так само було б важко видавати спільний журнал, чи інші публікації для всіх союзів і проголошувати в них наші забезпеченеві пляни, про які ми не можемо говорити, що вони всі однакові. На мою думку, дивлячись реально, ми не могли б піти далеко із такою співпрацею, бо вже зараз на початку ми мали б дискусії та спори, як вести ці вишколи і курси, та скільки і що про кожний із цих союзів в цій спільній публікації поміщувати. А вкінці було б навіть поставлене питання, скільки котрий союз мав би на таке видання давати грошей, бо врешті ставили б собі союзи питання, хто з нас скільки з такої публікації користає. Тому, говорячи про побажану співпрацю між нашими союзами, треба все таки розважно оцінювати, в яких ділянках і як далеко така співпраця була б можливою.

Заступник предсідника д-р Михайло Снігурович просить до відповідей д-ра Я. Падоха.

Д-р Ярослав Падох: Вияснює, що конвенційна кампанія приєднування членів закінчилася 30-го квітня 1974 р. Висліди проголошено. Продовжено лише можливість новим членам приєднаним до 30-го червня одержати „виграші" (грошові нагороди). Це немає ніякого відношення до організаторів і ніякої кривди їм не приносить. Ми проголосили, що нашою ціллю є приєднання 3,000 членів. Ми приєднали 2,000— то думаємо, що це дасть можність ще придбати більше членів, які зможуть одержати премії, а організатори крім звичайної винагороди одержать ще додатково 10% від тієї суми, як премію дістане ними приєднаний член.

Злука малих Відділів — це правильно, але це доволі делікатна справа. Ми маємо 87 Відділів, що мають мале число членів, нижче 60. Ми перестали б з ними бавитися й злучили з більшими. Однак це в більшості так звані „Фамілійні відділи". Вони давно зорганізовані і часто в тих місцевостях вже немає наших людей, тому немає можливості збільшувати їх. Де є можливість злуки, ми це робимо. В минулому ми багато таких малих Відділів злучили з іншими.

Питання в справі видання карти України. Мій приятель лемко, пан Блиха питає про цю справу. Я теж лемко і тішуся тим, бо не знаю, чи стільки років я видержав би був в Союзі, якщоб я не був лемком, немав твердого життя, хребта, карку — вихований на лемківськім вівсі, бо у нас другого збіжжя не було. Ми видали календар з картою України. Друкувати карту в кольорах коштує великі тисячі, отже ми взяли з нашої Енциклопедії, що її видав УНСоюз в 1962 р. — карту окупації України, адміністративну карту. Там занотовано, що це нинішні границі України. Майже 20,000 ми розіслали. Ми вже припинили розсилку. Хочете то можемо продовжувати. Ми хотіли показати міста України, звідки походять наші люди, а не було іншої карти. Доцінюю я і ціла Екзекутива ваш сентимент, який зродив це питання і цю критику. Ми не будемо перелицитовуватися у патріотизмі, мені теж прикро, що на тій карті немає Лемківщини.

Делеґат Іванців питався, яку ми маємо програму для молоді, щоб більше її приєднувати в члени УНСоюзу. Ми маємо програму для молоді, але страшенно „куцу". Ми зорганізували у звітовому часі 6 молодечих Відділів — з Пласту, Українських Спортових Клюбів, тут і в Канаді. Це чудесні Відділи. Вони ростуть 5 разів скоріше, як інші. Якщоб всі так зростали, то ми мали б 100,000 членів. Це перша наша програма. Ми мали 5 постійних організаторів. Залишилося два і пів, бо пан Гавриш не може тепер так часто виїжджати в терен, бо є асистентом секретаря. Ми відвідували школи українознавства в останніх двох роках, давали окладинки до книжок з портретами Т. Шевченка і І. Франка. Згадували дітям, щоб вони запитали батьків, чи є членами УНСоюзу, чи взяли для дітей коледжову полісу. Це добра реклама. Дещо ми, дещо вчителі про це дітям розповідали. Що це добра реклама свідчить факт, що інші Союзи почали нас наслідувати. Наприклад, ми впровадили клюби заслужених організаторів — інші Союзи зробили те саме. Найбільший мій жаль, що ми не зробили ширшої програми і то через ощадність, не здійснили ухвали Головного Уряду, щоб заанґажувати окремого референта молоді, який відвідав би всі коледжі, та організував би там студентські Відділи. Ми мусимо такого референта мати на повну платню та за доброго організатора молоді заплатити добрі гроші. Якщо буде добрий організатор молоді то майбутність УНСоюзу запевнена. Ми можемо бути горді з того, та тішитися тими мільйонами, що їх збираємо і видаємо раз краще, раз менше обережно, тією резервою 12 мільйонів, що у відношенні до нашого майна є дуже велика. Ми до запасного фонду відкладаємо по ¾ мільйона річно, ми мали надвишки минулого року понад 1 мільйон дол., а передминулого року ми дали стипендії для молоді 2,000 дол. Минулого року Богу дякувати — ми видали на стипендії 10,000 дол. — Ухваліть панове делеґати, щоб 10% чистого прибутку кожного року призначити для української молоді.

Пан Колодій питав мене, як адвоката по професії, чи фінансування дому УНСоюзу за засадами стейтів є згідне з правом чи ні. Я був адвокатом у Стрию, опісля у Львові, а відтак 3 роки у Німеччині. В 1956 р. після поновних студій мене допущено до адвокатури у Ню Йорку. Я провадив там три роки канцелярію, а потім під намовою бл. п. Д. Галичина і бл. п. Л. Мишуги, я пішов на службу до УНСоюзу. Я є допущений до адвокатури Нюйоркськім стейті і не є обізнаний з правом у стейті Ню Джерзі, тому, почуваючи відповідальність правника, не хотів би видавати опінії в тій справі. Дивним збігом обставин, що я — єдиний адвокат у Екзекутиві, а може і в цілій раді, а я не є членом Дирекції ані Союзового Дому, ані того дому, що його УНСоюз спонзорує. Мені здається, що у всіх стейтах зобов'язує право, що жодна корпорація не повинна видавати на свої морґеджі більше, як 10% свого майна. Мені здається, що це зобов'язує теж у стейті Ню Джерзі. Коли взяти до уваги стан нашого майна 38-39 мільйонів дол., а якщо зменшити його на вартість наших бондів (нинішня вартість), то буде кругло 34 мільйонів, то в такому випадку наші видатки на одну реальність вагаються між 3 до 4 мільйонами долярів.

Пан Хомин запитався про так звані „тижні забезпечення" —коли то до одного міста з'їжджалося більше організаторів. Чи доцільні такі „ударні кампані"? В Детройті, в такій акції, здобуто за 5 днів 65 членів, в Клівленді за 5 днів здобуто 62 члени, а у Філядельфії за 4 дні 70 членів. Це був певного роду експеримент Організаційної Комісії, а також певного роду практичний вишкіл і обмін досвідом між організаторами. Успіхи можна оцінювати — так 50/50, себто пів на пів, коли брати до уваги кошти, й що ми посилали на таку організаційну працю аж 5 осіб, які залишали в тому часі свої терени. Ми не є ентузіястами такої праці, але пробували й цього способу.

Пан Карпяк питався про Відділи на Заході Канади, та яке їхне число. В часі поїздки головного предсідника УНСоюзу і пана сенатора Юзика на Захід Канади 1970 р. зорганізовано 6 Відділів. Семий мав бути зорганізований в 1973 р., але це не сталося. Один раз їздив теж п. Зорич на Захід. З цих 6-ох Відділів залишилося ще 3, які разом мають 113 членів. Три Відділи зліквідувалися із 74-ма членами, бо не було секретаря. Я думаю, що було великою помилкою рішення Екзекутиви і Канадської Репрезентації, що ми не заанґажували когось, що був би організатором на Західню Канаду. Я нікого не обвинувачую, але висказую мою опінію, про яку ви мене питали. Треба було створити Окружні Відділи: Віннипеґ, Саскатун, Едмонтон — так як ми маємо в ЗСА. Такий був плян. Це була наша помилка, бо може б ми дістали з Канади більше членів.

На питання: Коли буде в Екзекутиві згода і братерство — відповідаю пригадкою пісні: — „Де згода в семействі там мир і тишина". Для мене особисто ця „згода в семействі . . ." буде по закінченні цієї Конвенції, а щодо інших членів, я не можу вам сказати.

Уляна Дячук: Спершу оправдується, що деякий час була відсутня на залі, бо мусіла брати участь у нарадах Комісій Просьб, щоб вияснити їм їхні запитання, тому не чула початкових питань безпосередньо. Має їх із записок пана Сохана.

На питання чому на рахунку гіпотечних позичок була втрата 66,323.65 дол. вияснює, що УНСоюз мав проблеми з морґеджовими позиками. Це давні позики видані на реальності, що тому 10 чи 15 літ були в добрих околицях міст. Згодом витворилася така ситуація, що дані дільниці міста погіршали, на додаток прийшло замороження цін на чинші так ,що власники прямо не могли сплачувати морґеджів та адміністраційних видатків на доми й вони нам ці доми залишили. Ми мусіли адмініструвати тими будинками та підшукати покупця. Опісля доводиться продавати такі будинки зі втратою. Ми маємо в таких випадках дві можливості, або держати будинок, стало до нього докладати й ждати на пригожий час і покупця, або продати цей будинок з деякою втратою. Таких будинків ми маємо ще декілька.

На питання чому є різниця у майні $25,000,109 — бонди, а їхня ринкова вартість $19,000947 — вияснює, що ми мусимо звітувати державі відповідно до їх вимог. Звіт з бондів складається згідно з вимогою державної контролі — аж із 16 рубрик. Між тими рубриками є книжкова ціна, ціна ринкова в даний час і амортизована. Звіт, про який іде мова, є на сторінці 76-ій. Цей звіт ми мусимо друкувати у „Свободі" в останнім дні другого місяця кожного року і там є подана так звана амортизована вартість. Звичайно амортизована вартість і наша книжкова сума за виїмком одного бонду, який згідно зі законом не амортизується — є різні. З того виходить різниця, про яку було питання.

Відносно питання інвестицій то наша Контрольна Комісія не досить виразно висказалась про втрати на бондах і вартісних паперах. Якщо ви купили „інвестиції" і не продали, то втрати немає. Якщо ви купили бонди за $1,000 і ті бонди обнизились на 50 дол. і ви хотіли б продати то дістанете 950 дол., але якщо ви їх задержите, а ринок викаже звишку цін, тоді можете їх продати зі зиском. Тому ці втрати, про які говорила Контрольна Комісія, то є втрати тільки на папері. Наші бонди були куповані протягом довгих років. Політикою попередніх Екзекутив було не вимінювати (не продавати) їх. Багато з вас запитувало, чи не краще було б їх попродати й замінити на кращі. Маю під рукою зіставлення на день 10-го травня 1974 р. Прошу взяти кусок паперу й олівець. У нашому портфоліо є бонди Ню Йорк Сити 3%, куплені 1956 р. В дні 1-го січня ц. р. книжкова вартість цих бондів була 14,000 дол. На день 10-го травня 1974 р. їх вартість була 11,237.43 дол. При продажу ми втратили б 2,762.57 дол. Якщо б ми ті бонди задержали до часу дозріння до 1976 р., то дістали б відсотків 1,085 дол. — тобто при теперішньому продажу втрата як вище і відсотки дають разом 3,847 дол. втрати Якщо б ми суму одержану з продажу 11,260 дол. інвестували на 9% ми до часу 1976 р. дістали б 1,980 дол. відсотків — тобто ми мали б загально втрату коло 1,800 дол. Другий приклад: Ми маємо бонди Сіті ов Філядельфія, куплені 30 літ тому на 2¾% — час дозрівання 1978 р. Наша книжкова вартість 64,888 дол. Можемо продати за 45,591 (заокруглюю до долярів, без центів) ми мали б втрату 19,297 дол. Якщоб задержати до часу дозріння (1978), ми дістанемо 8,937 дол. відсотків — значиться наша втрата тепер при продажу була б кругло 28,234 дол. Якщоб 45,591 дол. осягнені з продажу інвестувати на 9% то до 1978 р. ми дістали б 16,380 дол. себто при тій трансакції ми понесли б втрату біля 8,000 дол. Я можу навести більше прикладів, але подаю лиш ті приклади на доказ, що не в усіх випадках оплачується продавати бонди й купувати нові. Купуючи бонди на 9%, ми не маємо певності, чи їх не відкличуть, бо таке є право, а якщо ринок впаде до 7½% чи 8%, тоді ще більша була б втрата. Це загальна інформація для тих панів, що заінтересовані в інвестиціях. Я вас запевняю, що цілий час тримаю руку на пульсі інвестицій і стараюся, коли можливе, вимінювати

Це що сказане в справі бондів, відноситься теж до шерів, вартісних паперів. Примір: Гамільтон Інвестмент Траст — це компанія, що інвестує гроші у комерційних будинках, а передовсім у Компанії Ґренд Юніон — щось таке, як „А і П" — склепи мішаних товарів. Та компанія має дуже великі прибутки. Тепер відсоткова стопа пішла вгору й на біржі уважають, що їм (тій компанії) буде тяжко дотримати кроку у їх інвестиціях і в їхніх прибутках, тому вони тепер не є популярні і вартість уділів впала. Натомість коли процентова стопа стане меншою, то ми певні, що ті уділи підуть у вартості вгору. Ми закупили ті уділи по 20 дол. за один, а вони тепер продаються за 13 дол. (стан на 31-го грудня 1973 р.) При продажу ми понесли б втрату, але тому,, що ми їх не продаємо, то втрата є виключно на папері. Ми інвестували у тих уділах 400,000 дол. Дістали вже відсотків понад 41,000 дол.

Відділ 240 запитував, чому не забезпечено секретарів від крадежу, чи нападу. Про таке забезпечення ми старалися у різних компаніях, але вони нам поставили такі вимоги, що, я не думаю, щоб хтось з вас міг до них примінитися. Однією з вимог було, щоб секретарі не брали готівки від членів, а лише чеки, щоб чеки депонувати кожного дня і цілий ряд інших вимог, які в нашій системі праці неможливі до виконання. Крім того великі кошти оплати забезпечення. Делеґат 361-го Відділу запитує про позику у „Самопомочі" в Ню Йорку. Так, це правда. Тому два тижні ми позичили у „Самопомочі" 320,000 дол. так само, як позичаємо в інших американських банках на наші бонди. Чому ми маємо платити відсотки чужим банкам, а не своїм.

Делеґат 346-го Відділу питався, яка ринкова вартість наших бондів нині. Я не можу подати ціни на теперішній день, бо ціни стало зміняються. На кінець 1973 року наші бонди, шери тощо, мали вартість 19,947,362 дол. Зазначую, що це не ринкова вартість, як ми це розуміємо. Вони звичайно обнижують ринкову вартість. Наша ринкова вартість є базована на даних, які встановляють забезпеченеві уряди.

Було питання з яких фондів ульоковано гроші в будову дому. Ми ульокували гроші з фондів забезпеченевих. Ми уважаємо, що новий дім, це не видатки, а інвестиція. Ми інвестуємо у гіпотечній позиці, яку даємо на цей дім. Питання про фінансову політику було звернене до Контрольної Комісії і я думаю, що вони вам відповідять. Делеґатові 86-го Відділу відповідаю, що моє звідомлення про невиплачені поліси було друковане за станом на день 31-го грудня 1973 р. Один з делеґатів запитував, чи можу пояснити табелю невиплачених поліс. Згідно зі законами такі табелі мусять бути подані до публічного відома, проголошені в часописі, подані членам до відома, що такі виплати не були виконані. Прошу взяти до уваги, що стан цей від грудня дотепер значно змінився. Виплат не зроблено, бо звичайно бракувало або якогось документу, або вияснення, чи документи не були переслані своєчасно, а це припізнило виплату. На запит делеґата 479 Відділу, чи ми маємо держати бонди аж до часу дозрівання, відповідаю: Ми не мусимо, але ми робимо це тому, що нам не оплачується переінвестовувати. Я подала два приміри, а їх є більше. У відповідь делеґатові 45-го Відділу вияснюю, що платня членів Екзекутиви вам відома (її усталює Конвенція). Це 17,000 дол., а пересічна платня працівника (службовика) 7,500 дол. не враховуючи понад годинової праці, якої члени Екзекутиви не мають. Делеґат 407-го Відділу запитував, чи будемо давати гіпотечні позики. Так! Як лише закінчимо будову і одержимо довгоречинцеву позику. Ми навіть тепер тим членам, що ніде не можуть дістати гіпотечної позики допомагаємо купити посілість. Сподіваюся що за кілька місяців будемо, як і давніше, видавати гіпотечні позики. Делеґат 440-го Відділу п. Куций звернув увагу на різницю у нашому майні, викаазну у друкованих табелях. Прошу поглянути на мій звіт стор. 95 — там є активи не втягнені до загального майна, це цілий ряд активів платних у 1974 р. Ми звітуємо двояко: на підставі касового звіту і на підставі обрахувань, що нам належиться, а ми ще того не дістали. Це ті суми у наших звітах, що їх треба додати до касового звіту й тоді ми дістанемо загальну суму 38,815,133.56. Між звітом головного касира і Головної Контрольної Комісії немає різниці.

Д-р М. Снігурович: Зазначує, що ми вичерпали всі відповіді членів Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу крім предсідника, якого зараз немає на залі. Відносно запитання, щоб робити Конвенцію на Союзівці, то на це відповість пан Квас, управитель Союзівки, але його хвилево теж на залі немає. Завтра ми маємо вибори, тому перед виборами треба вирішити, прийняти або відкинути, пропоновані зміни, чи доповнення до нашого статуту. Просить делеґатів запізнатися із пропозиціями змін і доповнень статуту УНСоюзу, що їх виготовила і видрукувала та роздала всім делеґатам конвенційна Статутова Комісія.

П'ЯТА СЕСІЯ

Вівторок, 21-го травня 1974 р., год. 8-ма вечора

ЗВІДОМЛЕННЯ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ

Предсідник президії д-р Іван Флис відкрив 5-ту сесію 28-ої Конвенції і повідомив, що цього вечора Конвенція матиме тяжке завдання, бо мусить вирішити зміни й доповнення статуту, проєкти, які приготовила Статутова Комісія. Перед тим, заки приступимо до нарад є деякі повідомлення-оголошення.

Степан Гавриш повідомляє про бенкет та про це, що можна ще дістати карти вступу на бенкет у п. Данківського.

Предсідник повідомляє, що відповіді головних Екзекутивних урядовців і членів Головного Уряду будуть продовжуватися пізніше, а тепер приступимо до розгляду статуту.

Делеґати зголошуються у формальній справі й домагаються, щоб наради відбувалися за усталеним порядком нарад, як було схвалено на початку.

Предсідник заявляє, що Президія має право перервати програму і зарядити, щоб відбувати наради над тими точками, які є важливі.

Богдан Артимишин (153): Чому в часі запитів не було головного предсідника УНСоюзу на залі, і коли почуємо його відповіді на поставлені запити.

Иосип Лисогір головний предсідник вияснює, що він готовий до відповіді, але предсідник Конвенції переложив програму нарад. Він має всі запити записані. Не був присутнім, бо мав авдієнцію у Митрополита в справі Богослуження ,що має бути в четвер. З авдієнції повернувся о год. 6 вечора, коли вже попередня сесія закінчилася і делеґати пішли на вечерю. Тепер він готовий давати відповіді на поставлені йому питання.

Д-р Володимир Сенежак (27): Домагається відповіді, як назначено Комісію Статутову, що в ній немає ні одного правника, хоч та комісія дуже важлива.

Иосип Лисогір вияснює, що згідно зі статутом Екзекутива є зобов'язана на 30 днів перед Конвенцією визначити Статутову Комісію. Ми визначили ту комісію на підставі рекомендацій з терену і Округ, урядників і інших членів організації. Ми вибираємо таких людей, які розуміють статутові справи і на нашу думку є в курсі справи, бо вони знають терен, людей і їхні вимоги, якщо йдеться про статут. Ми уважаємо, що не конечно, щоб там був адвокат. Ми вже існуємо 80 літ і що чотири роки ми переглядаємо статут. Ми не зміняємо цілого статуту, бо тоді треба було б адвоката, але зміняємо деякі параграфи, що гальмують нашу діяльність і вносять непорозуміння. На те нам потрібно фахових людей, які працювали в справах статуту, зокрема якщо йдеться про закони стейтів, то про це знають наші секретарі даних стейтів — і тому ми назначуємо таких людей, які були в Союзі довгі роки. На минулій Конвенції ми мали двох адвокатів у Статутовій Комісії, бо так склалося, що вони мали час і нам їх треба було, а тепер ми назначили інший склад Комісії. Тут не йдеться про справу „права", а ідеться про справу практичного знання діяльности УНСоюзу.

Предсідник уділя єслово о. Богданові Смикові:

Отець Богдан Смик: Просить Конвенцію, щоб завтра вранці можна було перевести правибори, то треба до того часу прийняти пропоновані зміни статуту.

Предсідник Конвенції вияснює, що пропоновані зміни статуту, що їх приготовила комісія можуть бути прийняті тільки більшістю 2/3 голосів. Значить, що потрібно 2/3 голосів, щоб запропонована зміна, чи доповнення, були прийняті.

Предсідник просить до слова голову Статутової Комісії Івана Ващука.

Іван Ващук голова Статутової Комісії повідомляє, що секретарі комісії відчитають протоколи в двох мовах, що буде введенням до запропонованих змін статуту.

Юліян Варанюк делеґат 371-го Відділу відчитав протокол українською мовою.

Ґеновефа Жеребняк, делеґатка 180-го Відділу, відчитала протокол англійською мовою.

ПРОТОКОЛ

Нарад Статутової Комісії 28-ої Конвенції Українського Народного Союзу, які відбулися в днях від 13-го до 20-го травня 1974 року в приміщеннях готелю Маріотт у Філядельфії із таким порядком:

1 Відкриття
2 Уконституування Статутової Комісії
3 Устійнення пляну праці
4 Рішення та постанови.

Статутова Комісія, покликана Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу, зійшлася на перше засідання в дні 13-го травня 1974 року в такому складі:

Іван Ващук, делеґат 292-го Відділу,
Микола Андрухів, делеґат 471-го Відділу,
Ґеновефа Жеребняк, делеґатка 180-го Відділу,
Юліян Баранюк, делеґат 371-го Відділу.

і зараз же в цьому дні почала свою працю.

Головний предсідник Иосип Лисогір відкрив засідання та привітав приявних, заявляючи, що п'ятий член Статутової Комісії Василь Романишин не може з важних причин прибути в цьому дні, та що він прибуде на наради щойно в п'ятницю. Відтак він запропонував Статутовій Комісії уконституюватися. На пропозицію Юліяна Баранюка Статутова Комісія уконституювалася як слідує:

Іван Ващук — голова
Микола Андрухів — містоголова
Юліян Баранюк — секретар української мови
Ґеновефа Жеребняк — секр. англійської мови.

Голова Іван Ващук подякував членам Статутової Комісії за вибір та довір'я і попросив приявних головного предсідника Иосипа Лисогора і головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, щоб вони подали свої пропозиції щодо змін теперішнього статуту УНСоюзу. Як головний предсідник, так і головний секретар подали свої пропозиції змін та обґрунтували потребу цих змін статуту для добра Українського Народного Союзу.

У пополудневій сесії подав свої пропозиції змін статуту заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, які відносилися в першу чергу до списка обов'язків заступника головного предсідника і рекордового секретаря, що їх він запропонував включити до статуту.

Статутова Комісія розглянула теж ряд побажань і пропозицій змін статуту від Окружних Комітетів та окремих Відділів і поодиноких членів. Всі ці пропозиції Статутова Комісія обговорила і тоді приступила до виготовлення пропозицій змін, переходячи всі параграфи статуту від початку. Тоді Статутова Комісія одноголосно вирішила предкласти наступні пропозиції змін статуту 28-ій Конвенції до схвалення.

За Статутову Комісію:

Іван Ващук, Микола Андрухів,
Ґеновефа Жеребняк, Юліян Баранюк

ПРОПОЗИЦІЇ ЗМІН СТАТУТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРОПОНОВАНИЙ ТЕКСТ

ДЕЛЕҐАТИ

Число делеґатів і право голосування.

§ 8. Кожний правно встановлений, правноправний відділ УНСоюзу, що має 100 або більше членів, які платять в тому відділі вкладки до Братського Фонду УНСоюзу є управнений до заступництва і голосування в усіх справах, які будуть порушувані на Конвенції, а саме: відділи, що мають від 100 до 199 членів включно, вибирають одного делеґата: від 200 до 299 членів включно — двох делеґатів; 300 до 999 членів включно трьох делеґатів; 1,000 і більше членів — чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жадний відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Відділ, який має менше ніж 100 членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим відділом, який також має менше ніж 100 членів, і коли обидва так об'єднані відділи матимуть не менше, ніж 100 членів, тоді вони будуть управнені до вибору одного делеґата. Якщо ці відділи не умовляться добровільно інакше, тоді відділ з більшим числом членів буде управнений вибрати делеґата, а Відділ з меншим числом членів — заступника.

Головний Екзекутивний Комітет, видаючи повідомлення про Конвенцію, повинен оголосити для добра таких відділів, список усіх тих відділів, що мають менше ніж 100 членів, з іменами і адресами їхніх урядовців.

Член може голосувати на конвенційного делеґата тільки один раз і тільки в тому відділі, в якому платить вкладки до Братського Фонду УНСоюзу.

Кваліфікації.

§ 10. Член має право бути обраним і займати місце делеґата на будь-якій Конвенції, якщо він є української національности або походження, був повноправним членом Українського Народного Союзу впродовж не менше як одного року і членом відділу, який він має репрезентувати і в якому платить вкладки до Братського Фонду Союзу не менше як шість місяців, найближчих до першого дня Конвенції, на яку він був обраний, має понад вісімнадцять (18) років віку, і має всі кваліфікації урядовця відділу та який виявив активну участь в організаційній та розвитковій праці УНС.

Член, що під час вибору або під час займання ним місця делеґата є урядовцем якої-небудь іншої братської, добродійної організації або союзу або її чи його відділу; або що працює для якоїсь забезпеченевої компанії чи продає її поліси; або який колинебудь неоправдано або злосливо вніс або причинився до внесення будь-якої судової скарги, акції або процесу проти Українського Народного Союзу у власному імені або в імені будь-якого іншого члена, не може бути обраний делеґатом.

Обов'язки вище названих комісій.

§ 17. Обов'язки названих вище комісій такі:

а) Верифікаційна Комісія має зійтися найменше за три дні перед Конвенцією, має переглянути й перевірити повновласті всіх делеґатів або заступників і подати Конвенції до відома тих, яких затверджено, постачаючи Конвенції стільки відповідно засвідчених дуплікатів з списку затверджених делеґатів або заступників, скільки буде потрібно, а найменше два списки мають бути доручені Виборчій Комісії, коли цю Комісію виберуть;

б) Статутова Комісія має зійтися найменше на тиждень часу перед Конвенцією, має обміркувати потребу змін, або поправок статуту і подати їх своїм припорученням Конвенції до вирішення.

Названа Комісія має теж обміркувати всі передконвенційні проєкти для добра і добробуту Союзу, запропоновані відділами після цього, як їх схвалив або справив Головний Екзекутивний Комітет, і має запропонувати Конвенції, що в тій справі треба зробити.

в) Фінансова Комісія має діяти під час Конвенції, щоб обміркувати фінансові пропозиції, як бюджет УНСоюзу, платні Головних Екзекутивних Урядовців, винагорода відділовим секретарям, винагорода конвенційним делеґатам, а також загальну суму пожертв з Братського Фонду на різні цілі, і всіх їх передати Конвенції до вирішення.

(Продовження буде)

ПОЛІТИКА, ПАТРІОТИЗМ І НАУКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

свого, не рветься до гніву, це думає злого, не радіє з неправди, але тішиться правдою".

Коли б наш український патріотизм був побудований на такому фундаменті, ми мали б свою незалежну державу та менше суперечок у вільному світі. Ось живий приклад, передова стаття у „Свободі", „80 відсотків стоїть осторонь!" Цебто, осторонь Організації Чотирьох Свобід України. Сама назва загадкова? Бо, які свободи ця о р г а н і з а ц і я може давати поза Україною? Як сама організація не має свободи, — живе бо на чужині.

Коли у „Свободі" появилося оголошення про видання пропам'ятної книги під наголовком „Лука Мишуга" та її зміст, мене, автора цих рядків, зацікавив її зміст, а особливо розділи: В обороні українських скитальців, Листопадові роковини, У Роковини Злуки Українських Земель, У Шевченкові Роковини і Великий Каменяр. І я замовив цю книгу, коли вона була ще на викінченні в друкарні. По отриманні книги, прочитуючи її сторінки, хоч-не-хоч треба признати й оцінити високий український народний патріотизм світлої пам'яті д-ра Луки Мишуги. Кожна сторінка про його життя й літературну працю яскраво відбиває його народний патріотизм, патріотизм правди й волі. Коли звернути увагу на доповіді д-ра Л. Мишуги під час роковин Т. Шевченка та І. Франка, не приходилося мені зустрічати подібних думок, а багато наших „гура патріотів" бояться подібне сказати. А д-р Л. Мишуга „у 67-мі роковини Т. Шевченка" на початку говорить:

„Два хрести стоять у пам'яті, серці й душі кожного українця. Один той, що видніє на горі Голгофі в Єрусалимі, а другий, що його видно на горі Канівській над Дніпром. І два євангелія визнає український нарід. Одне те, що його проповідував Той, котрого замучили за правду і поховали на Голгофі. А друге — це те українське євангеліє „Кобзар", автором якого є наш безсмертний геній Тарас Шевченко". Ст. 293.

Промова д-ра Л. Мишуги на святі Ів. Франка, 29 червня 1946 року:

„Український нарід видав з себе двох велетнів духа. Перший з них — це серце, велике серце, повне безмежної любови до України. Це — Тарас Шевченко, що своїми словами, мов вогнем, розпалював наші душі. Другий — це розум України. Це той, 30-ліття смерти якого нині поминаємо. Це Іван Франко, великий каменяр, що важким молотом науки бив у наші тверді, але темні голови, щоб ми стали народом високоосвіченим і поступовим", ст. 332. Дійсно, Іван Франко був тим Каменярем, Каменярем правди й волі, він нічого не цінив так високо, як Правду. Коли він прощав своїх найближчих друзів, Ол. Сушка і його дружину, що від'їжджали до Канади, він їм сказав такі слова:

„Пам'ятайте, мої други — говоріть і шиpіть усюди і все Правду, і ніщо більше як Правду. Бо хоча Правда зразу усім гірка, та все таки згодом вона скрізь бере верх і стає солодкою спасительною людства".

Ще один уривок д-ра Л. Мишуги слід навести, як фундамент, на якому він будував свій патріотизм, покликаючись на українських героїв і борців за волю, починаючи від князя Святослава, коли йшов війною на неприятелів, що не давали Україні спокою, то попереджував їх: — „Іду на вас". Він може бути зачислений до таких героїв.

Є героями Богдан Хмельницький і Іван Мазепа, що пляново змагали відновити Українську Державу. Героєм є Тарас Шевченко. І є ним Іван Франко. І є героїнею Леся Українка. Бо всі вони були духовими творцями нації і на всіх нас є печать їхнього духа. Це ми знаємо й відчуваємо. І тому так часто згадуємо про цих героїв". Ст. 244.

Розділ „В обороні українських збігців". Багато українців, які вже по 25-ти роках поросли американським пір'ям, забули за ті скитальчі роки в таборах ДіПі. У промові на вічу в Купер Юніон 28 жовтня 1945 року, д-р Л. Мишуга покликається на амбасадора до Совєтів, Булліта, який сказав: „Американський нарід і американський уряд не дадуть своєї згоди на тиранію, наложену одним народом на другий. Ми не дамо забезпеки невільництву, не гарантуємо його існування". Те саме сказав учора президент Труман, заявивши, що Америка не визнає „накинених режимів". А чи режим в Україні не є накинений?" Ст. 256.

Наприкінці Другої світової війни положення багатьох людей, які були вивезені зі Східньої й Середньої Европи до Німеччини на працю, було просто жахливе. Президент Г. Труман по смерті Рузвелта потрапив в тяжке положення, бо Ялтенська умова, зі сторони СССР, вимагала, щоб полонені і вся людність, яка була вивезена на працю до Німеччини, і всі утікачі із Східньої Европи повернулися на так звану „родіну".

Велика настільна книга д-ра Луки Мишуги, що обіймає 356 ст. друку, не тільки частина його всеобіймаючої народної української праці. Слушно зазначує редактор „Свободи" і редактор цієї книги А. Драган: „Автобіографічна частина досить скупа, бо д-р Мишуга, як багато інших наших діячів та публіцистів, думав і писав про все інше, тільки не про себе". Оформлення книги й редакція — праця солідна. Цією книгою українці повинні зацікавитись, бо це жива історія українського народу на широкому полі.

Н а у к а. Висока народна свідомість і свідомий патріотизм не приходять самі собою. Патріотизм вимагає знання, що ми називаємо „наукою". Іван Франко правильно оцінив науку, він говорив: „Бо наука — добра штука, сильніша від бука". Бути добрим патріотом, треба любити Бога і свій нарід, а любити нарід — треба пізнати його історію, в таких прикметах зароджується й розвивається високий патріотизм. Д-р Л. Мишуга з малого хлопця, почавши від народної школи, працював невтомно над собою, знав „що наука — добра штука", аж дійшов до Віденського університету, де здобув диплом доктора правничих наук.

Наша українська преса у вільному світі пересякнута болями, чому ми не змогли у визвольних змаганнях здобути вільної української держави? Здається, на це є проста відповідь, без зайвих дискусій чи суперечок: ми не мали з високою освітою людей правничих наук. Відомо, що американський державний апарат, президент, сенатори й конгресмени, здебільшого адвокати, тобто доктори права. Ми, українці, до Першої світової війни, поневолені російським і австрійським імперіялізмами, не мали доступу до вищих наукових закладів. Ми не мали кваліфікованих людей для державної праці. Коли хтось здобувся на вищу освіту, то це були одиниці.

У вільному світі, особливо в Америці, є доступ до науки для всіх, навіть якщо ця наука і вимагає фінансових засобів і наших власних зусиль. Треба мати науку. Молодь п о в и н н а вчитися. Книга „Лука М и ш у г а", яку видало видавництво „Свобода", повинна бути підручною книгою нашого молодого покоління, щоб воно могло брати живий приклад, як людина з малого приходить до великого. Життя св. п. Л. Мишуги може бути прикладом для сучасного українського молодого покоління, а наукою — Перша світова війна й революція. Старше ж покоління, якщо ще нічого не навчилося, то хай пробує вчитися з пережитого.

Правда й справедливість не помиляються і переможуть. Царів, що гонили й переслідували борців за правду й волю Т. Шевченка та Ів. Франка, доля поскидала з їхніх тронів, а їхні пам'ятники п о руйнувала. Зате на їхнє місце поставила пам'ятники борцям за правду й волю, бо вони любили Бога, Правду й поневолених людей.

64-ий Відділ Союзу Українок Америки

— влаштовує —

18-ТУ МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

у ДОМІВЦІ СУА при 108 Друга Евеню в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
яка триватиме
від 24-го ЛИСТОПАДА по 8-го ГРУДНЯ 1974 РОКУ
ВІДКРИТТЯ

в неділю, 24 листопада 1974, год. 1:30 по пол.

Виставка відкрита в п'ятниці від 6-8 год. веч., в суботу і неділю від 1-6 веч.
Обговорення Виставки в неділю, 8-го грудня 1974, р., год. 1:30 по пол.
Обговорюватиме мистець БОГДАН ТИТЛА.
Ввічливо запрошуємо відвідати виставку. УПРАВА ВІДДІЛУ

АСОЦІЯЦІЯ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
— ВІДДІЛ ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ —
запрошує на
ВЕЧІР ГУМОРУ І САТИРИ

„З СЕРЦЕМ І З ПЕРЦЕМ"

ПОЕТЕСИ

ЗОЇ КОГУТ

з АВСТРАЛІЇ
в суботу, 23-го листопада 1974 року
в год. 7-ій вечора,
в залі Українського Народного Дому
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
Слово про Поетесу скаже ред. ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
У вокальній частині вечора виступить
АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТОК
ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
при Об'єднанні Укр. Православних Сестрицтв в ЗСА
в складі: Валя Сизоненко, Дарія Оріхівська, Ніна Галіон, Лариса Паливода, Зірка Клюфас, Марійка Копман, Оля Павленко, Раїса Хейлик.
Керівник: Л. Паливода, мист. керівн.: В. Юркевич.

НОВІ ВИДАННЯ „ЦМБ"

Заходами В-ва „Кирило-Методіївського Братства", вийшли такі видання:

1. Гр. Домашовець, НАРОДНА СВІДОМІСТЬ — ПІДСТАВА НАШОЇ ВІРИ Й БУТТЯ, науково-історична розвідка, що була друкована в журналі „Церква й Життя", 108 ст., ціна — тверда оправа $3.00, м'яка — $1.50.
2. М. Драгоманів, ПРО ВОЛЮ ВІРИ, це унікальна праця, перше видання Львів 1895 р., 32 ст., ціна — 50 ц. Перевидання (офсет).
3. Д-р М. Лозинський, МИХАЙЛО ПАВЛИК, унікальна праця, перше видання Відень 1917 р. 24 ст., ціна 25 ц. Перевидання (офсет).

Адреса замовлення:
"СМВ"
52 Woodlawn Place, Irvington, N.J., 07111. U.S.A.

Пластове Плем'я ПЕРШІ СТЕЖІ
влаштовує
ВИСТАВКУ ЕМАЛІЇ
ОКСАНИ ТЕОДОРОВИЧ
з Чікаґо
в днях 29 і 30 листопада 1974 і 1-го грудня
в Пластовому Домі
при 10-ій вул. і Duncanon Ave, Філядельфія, Па.
Відкриття виставки
в п'ятницю, 29 листопада від 8:30-11 веч.
Виставку можна оглянути
в суботу і в неділю, від 11-ої — 5:30 по пол.

Ділимося невимовно болючою вісткою
з Рідними, Приятелями й Знайомими,
що дня 15-го листопада 1974 року відійшов від нас у Вічність
на 72-му році життя

сл. п.

Д-Р ДІОНІЗІЙ РОМАН ГУРА

Тлінні останки Покійного спочивали в похоронному заведенні Капа при 2321 В. Чикаґо Евню, Чикаґо, Іллиной.

ПАНАХИДУ й ПАРАСТАС відправлено в понеділок і вівторок, дня 18 і 19 листопада 1974 р., о год. 7:30 веч.

СЛУЖБУ БОЖУ за спокій душі Покійного відправлено дня 19-го листопада 1974 р. в катедрі св. о. Миколая, а опісля тлінні останки Покійного поховано на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
дружина НАДІЯ
донька ДАНУСЯ з мужем ЗЕНОНОМ і внуком АНДРІЯНОМ
син ЗЕНОН і синова КВІТКА з внуками ПЕТРОМ і ПАВЛОМ
сестра ВОЛОДИМИРА з родиною
брат ІГОР з дружиною ЛІДОЮ і родиною
братова ЄВГЕНІЯ з дітьми: БОГДАНОМ, ЮРКОМ і МАРІЙКОЮ
братанки БОРИС і ХРИСТИНА
Ближча і дальша Родина тут і в Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 19-го листопада 1974 року, після довгої і важкої недуги,
в Детройті, Міш., відійшов у Вічність
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БРАТ

бл. п.

ТИМКО БЕРЕЗЮК

народжений 18-го червня 1910 р. в Богатківцях, пов. Підгайці,
активний член суспільно-громадських установ в Детройті.

ПАНАХИДИ в четвер, 21-го і в п'ятницю, 22-го листопада 1974 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні А. Градовського.

ПОХОРОН в суботу, 23-го листопада 1974 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. І. Хрестителя на цвинтар St. Hedwig в Детройті, Міш.

Горем опечалені:
АННА — дружина
ЯВДОХА СТОЧАНСЬКА
МАРІЯ БАРАБАШ
АННА ЧОПИК — сестри з Родинами в Україні

Замість квітів на могилу, просимо складати датки на фонд „Церква в Потребі" або видавничий фонд збірника „Підгаєцька Земля".

ПОДЯКА

СКЛАДАЮ МОЮ БЕЗМЕЖНУ ВДЯЧНІСТЬ ВСІМ, ЖЕРТВОДАВЦЯМ, ЯКІ ДАЛИ СВОЇ ПОЖЕРТВИ НА
ДИТЯЧИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД
В ІМЕНІ
СЛ. П. ЯРОСЛАВА ЛУЧКАНЯ
І ЯКІ ТАКОЖ ДОПОМОГЛИ МЕНІ В ЧАС НАШОЇ ПОТРЕБИ.
ЩИРЕ ВСІМ СПАСИБІ!
ХАЙ ГОСПОДЬ ВИНАГОРОДИТЬ ВАС ВСІХ СТОКРАТНО!
ВАЛЕНТИНА ЛУЧКАНЬ

ВП. Д-Р ТЕОДОР РЕШЕТИЛО, Ліма, Огайо
зложив на:

фонд видання „Денника НКУГА"	$15.00
фонд видання Історії УСС для молоді „Пісня про Червону Калину"	$10.00

Дякуємо за пожертву.
В-во „Червона Калина"
P.O. Box 507 Church St. Sta., New York, N.Y. 10008

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність,
у неділю, 29-го вересня 1974 року
наш Дорогий БРАТ і СТРИЙКО

Проф. МИРОН ЗАКЛИНСЬКИЙ

Цією дорогою складаємо нашу найсердечнішу подяку Друзям, Приятелям і Знайомим, що взяли участь в похоронних відправах та відпровадили Покійного на місце Вічного Спочинку і віддали останню прислугу Покійному.

Дякуємо за зворушливі промови в пам'ять Покійного в часі Панахид і похорону.

Рівнож сердечна подяка за щедрі пожертви на Святі Літургії, що будуть вислані до Риму.

Ми глибоко вдячні за теплі слова прощання і спомини про Покійного, виголошені під час тризни.

Хай Господь Бог винагородить Усіх своїми ласками.

БРАТАНКИ

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ

св. п.

АННИ АНДРІЇВНИ БАКУМ

буде відправлена
ПАНАХИДА
на могилі Покійної
на Українському Православному Цвинтарі
в Бавнд Бруку, Н. Дж.
в неділю, 24-го листопада 1974 р.
(11:30 ранку) — після Служби Божої
Просимо Близьких, Приятелів в цей день помолитися за спокій Душі Покійної.
РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ЕВФРОЗИНИ ПЕТРОВСЬКОЇ

відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 23-го листопада 1974 року
в церкві св. Юра в Ню Йорку о годині 7:30 ранку та
в церкві Непор. Зач. Преч. Діви Марії в Ню Бронсвік, Н. Дж., о год. 9-ій р.
Просимо про молитви за душу Покійної.
РОДИНА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
СИНА, БРАТА, ШВАГРА і СТРИЙКА

бл. п.

Мґр ЛЕВА БОГДАНА ФИЛИПОВА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві Непор. Зач. Преч. Діви Марії
в Гемтремк, Міш.
дня 1-го грудня 1974 року
Про молитви за душу Покійного просять —
родичі — ПЕТРО і АННА
брат — ЯРОСЛАВ з Родиною

ПІД ЗНАКОМ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

там, в СССР, що поза Україною, що десятки років не чують українського слова, а щойно тоді приїжджали до нас... Їх вислано, щоб пустити нам дим в очі, приспати нас, відвернути нашу увагу від русифікації, від трагічних обставин, в яких живе наш страдальний народ в Україні і в СССР! І тому ми сьогодні не там, а тут! Тому ми сьогодні солідаризуємося з Морозом, із страдаючою Україною, а не з висланцями режиму, хоча любимо українську пісню не менше, як вони. Врешті, прийшли ми послухати українську пісню у виконанні М. Мінського, не меншого мистця за Гнатюка, але мистця, який служить виключно українській пісні, а не режимові, який би він не був!.."

Ванкуверська громада цей „ідеологічний двобій" — конфронт дії двох українських політичних напрямків, виграла з небувалою перемогою. Уся свідома українська спільнота метрополії Ванкуверу, і навіть сусіднього міста Сіятлу в ЗСА, численно прибула на наше національне свято, по березі виповнивши залю Українського Католицького Центру! Гнатюк і Мірошниченко співали для всіляких „прогресивних" поплентачів різних національних походжень.

А. Сахаров передав сенатору Баклеєві список німців, що хочуть покинути СССР

Бонн. — Сенатор Джеймс Баклей, який був шість днів в СССР і мав зустріч з академіком Сахаровим, поінформував по приїзді до Західньої Німеччини, що А. Сахаров передав йому 200-сторінковий список осіб німецького походження, які хотіли б емігрувати з СССР. Список, за поданими інформаціями, налічує понад 6,000 німців — совєтських громадян. Сен. Баклей повідомив, що він передасть цей список західньо - німецькому канцлерові Гельмутові Шмідтові.

Канада плянує обнизити податки

Оттава. — Канадський уряд прем'єр-міністра П'єра Елліота Трудо у понеділок, 18 листопада, представив Палаті Громад 30-більйоновий бюджет, який передбачує великі зменшення в податках наложених на прибутки індивідуальних осіб, а натомість пропонує підвищити податки на приходи кооперацій. Крім того, уряд закликав Палату Громад схвалити ряд законів, які мають на меті заохочувати вклад капіталу в індустрію, збільшити продукцію сільськогосподарських й індустріяльних продуктів, а також допомогти будівельній індустрії, яка протягом цього року потерпіла великі втрати. Міністер фінансів Джон Тирнер заявив, що уряд пропонує ці та інші заходи, щоб стимулювати економіку, яка цього року „почала сповільнюватися". Він твердить, що якщо пропозиції уряду будуть схвалені Парляментом, то в 1975-му раці „економіка країни виявить 4-відсотковий зріст", зменшиться число безробітних і поліпшиться фінансовий стан бідніших громадян Канади.

В Мехіко поширюється терористична діяльність

Мехіко Ситі. — У понеділок, 18 листопада, в столиці Мехіко, а також в містах Ґвадаляґара та Оахака вибухнули 15 бомб, підложених лівими терористами в банках, великих крамницях і урядових будинках. Вибухи заподіяли багато шкоди та поранили 11 осіб. Дві бомби вибухнули в американських крамницях „Сірс" і „Санборнс". Летючки, знайдені поліцією в деяких із знищених будинків, обвинувачували „мехіканських і американських мільйонерів" за високі ціни та безробіття в країні.

БРІДЖОВИЙ ТУРНІР НА СОЮЗІВЦІ

Керґонксон, Союзівка. — Бриджова ланка при УСТ „Чорноморська Січ", що діє під протекторатом СУАСТ-Схід, інформує, що в суботу й неділю — 7 і 8-го грудня 1974 р. відбуватиметься на цій відпочинковій Оселі УНСоюзу у великій залі „Веселки" бриджовий турнір. Програма: в суботу дві сесії від год. 3-ї до 7-ї вечора та від 9 - 1 по півночі за український чемпіонат ЗСА і Канади — парами: реєстрація до чемпіонату 2:30 по полудні на Союзівці: в неділю — одна сесія від год. 10 рано; оплата за сесію 3 доляри від партнера: нагороди символічні та грошові: провід турніру: інженери М. Яворський, С. Ільницький, А. Лапичак. У справах турніру звертатися треба до інж. С. Ільницького кожного дня (крім четверга) по год. 10-й вечором на число телефону: (201) 762-1556; оплата на Союзівці по знижених цінах: кімнати просимо замовляти в Адміністрації Союзівки (негайно)! Телефон Союзівки: (914) 626-5641.

Арафат переговорює з Садатом

Каїро. — Пресова агенція Ройтерс повідомила, що голова Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат прибув у вівторок, 19-го листопада, до Каїро, зупиняючись коротко в столиці Альжиру. Президент Єгипту Анвар Садат прийняв Арафата на приватній авдиєнції, на якій обидва політики обговорювали, як здогадується преса, справи Близького Сходу і частинну мобілізацію, що її провів ізраїльський уряд в кінці минулого тижня. При тому Арафат поінформував Садата про його відвідини Об'єднаних Націй в Ню Йорку і комуністичної Куби.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 24 ЛИСТОПАДА 1974 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при 479 Jeremiah Ave. Проситься чл. прибути. — М. Голінко, голова, М. Мартиненко, секр.

ТАРЗАН — Ч. 7211 ДРУЗІ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ

Переодягнений за араба, Тарзан відважно йде вулицями Луанди за таємничою особою...

Ого!... Поліція!... Ну, що ж, попробую...

Ну!... Навіть не звернув на мене уваги! Надіюся, що Петро ще на волі!

Здоров!... Чому ти стоїш у темному вході?... Ховаєшся від когось?

Хто?.. Що?... Тарзан!... Ти перелякав мене до нестями!... Ти попав на добрий помисел, але з мене не був би переконливий араб, з огляду на ці руді вуса!